

46. 359

KÖNYVTÁRI

Híradó

július 1970 augusztus

KÖNYVTÁRI Hiradó

A FŐVÁROSI
SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR KOZLONYE
XIV. évf. 4 sz. 1970 július-augusztus

NAPIRENDEN: az ifjuság ügye

Az MSZMP Központi Bizottsága ez év februárjában határozatot hozott az ifjúságpolitikáról. Azóta társadalmi szervek, intézmények, testületek - alapszervezetektől az országgyűlésig - tárgyalják az ifjuság ügyét, alkalmazzák a határozatot saját munkájukra, hatókörükre; felmérik az ezzel kapcsolatos konkrét tennivalóikat.

Intézetünkben közös párt- és KISZ- taggyűlésen foglalkoztunk mind a határozattal, mind az ezt megelőző elemző, felmérő munka alapján, az ifjuság jelenlegi helyzetével, általában, másrészt könyvtárunk fiataljaira vonatkoztatva.

A taggyűlésen felvetett kérdések közül néhányat a Könyvtári Hiradó-ban is közzéteszünk.

Könyvtárunk 602 dolgozója közül 183 a KISZ-korosztályu. A KISZ létszáma jelenleg 113.

A fiatalok rétegződése közéletiség, KISZ-munka szempontjából.

Politikailag aktívnak a tagság mintegy egyharmada tekinthető. Az önálló, a közösségért végzett munka jellemzi őket. Párt- és KISZ szervezetünk feladata, elősegíteni, hogy létszámuk minél gyorsabban gyarapodjék.

A KISZ tagok mintegy 10-15 %-a tettvággyal telített fiatal; keresi eszméit, feladatait, de nem mindig találja meg a helyes utat, vagy a részére megfelelő munkát. Különösen fontos, hogy törődjünk velük. Elsősorban a legfiatalabbakról van itt szó. Amikor hozzánk kerülnek és KISZ-szervezetünk életébe beilleszkednek, akkor kell a számukra legmegfelelőbb, legvonzóbb munkába, szórakozásba bevonni őket. A KISZ-tagság zöme, mintegy 50 %-a hivatali munkáját kötelességszerűen, jól ellátja, de a közéletben passzív. Könyvtárunk KISZ-szervezetében is van egy réteg, mintegy 15 %, akit hivatali munkája sem érdekel különösebben és a szervezeti életben is passzív. Nagy részük átmeneti megoldásnak, nem hivatásnak tekinti a könyvtári tevékenységet, s ha lehetősége adódik, más jellegű munkaterületre, vagy egyetemre távozik. Velük is foglalkozni kell, hiszen nem egy példa igazolja, hogy a könyvtári munkát eredetileg átmeneti megoldásnak tekintő fiatal, könyvtárunk értékes tagjaként, feladatát hivatástudattal végzi.

A fiatalság felnőttéválása, társadalmi élethez való kötődése szempontjából rendkívül fontos, hogy milyen munkát, mennyire vonzó feladatokat kap. Kommunista embert nevelni csak társadalmilag hasznos, értelmes munkával lehet. Könyvtárunk KISZ-szervezetében jelenleg az ilyen típusú munkák dominálnak. A legjelentősebbeket felsoroljuk:

- 22 KISZ tag vesz részt a kerületek kulturális bizottságainak munkájában, szakmai-politikai segítséget nyújt az Olvasó Ifjúságért mozgalomhoz.
- A Fiatal Könyvtárosok Szakmai Fórumának Bibliográfiai csoportja évek óta önálló munkát végez. Jelenleg a futuroológia és sci-fi irodalom bibliográfiáját készítik.
- Kerületi könyvtárban ifjúsági klubot vezet mintegy 10 KISZ-tag.
- KISZ-szervezetünk vállalta a könyvtár Kezelési Szabályzatát kiegészítő és módosító rendelkezések összegyűjtését.
- Az április 12-i kommunista vasárnapon 30 fiatal értékelte az MSZBT Jubileumi olvasómozgalom 7000 pályázatát, s a munkáért kapott 1600.- forintot teljes egészében befizettük a vietnámi nép megsegítésére.
- Részt vettünk a "Tévét minden iskolának" mozgalomban.
- Antológia együttműködésünk rendszeresen állít össze és ad elő műsorokat, különösen jelentős volt tevékenységünk a tavaszi jubileumi időszakban, amikor 25 rendezvényen léptek fel.

Az elkövetkezendőkben is arra kell törekednünk, hogy ezekhez hasonló értékes, céltudatos munkákat végezzünk, s ezekbe minél több fiataalt vonjunk be. Érezzék tevékenységünk lendületét.

A fiatalság pályakezdése. Beilleszkedés.

Ez a problémakör könyvtárunkban jelentősebb, mint más intézményeknél, szervezeteknél. Jelenleg a KISZ-tagok közül tizenkilenc jár egyetemre, illetve főiskolára, tizenhatan a középfokú könyvtárosképzőre. Több év átlagában ez a szám magasabb. Ha ezek a fiatalok kezdettől fogva olyan környezetben dolgoznak, ahol helyesen alakítják ki a "tartozik-követel" rovatot: a jogok és kötelességek egyensúlyát, ez mind a fiatalok, mind a könyvtár munkájára pozitívan hat.

A kis munkahelyi kollektíváknak, a szűkebb közösségeknek kell megteremteniük az intézményhez, a munkacsoportokhoz kapcsolódó kötelezettségeket. Itt felhívjuk a figyelmet a fluktuációra /1969-70-ben 17 KISZ-tag vált meg intézményünkötől, miután közülük négyet könyvtárunk küldött esti egyetemre, hetet pedig a két és fél éves tanfolyamra/. Bizonyára kisebb lenne ez a szám, ha megkönnyítjük beilleszkedésüket. Természetesen a beilleszkedés lényeges tényezője az anyagi ellátottság.

A Központi Bizottság megállapította, hogy a fiatalok nagy része nehéz körülmények között lát hozzá az önálló élethez. Alacsony kezdőfizetések, lakás gondok, kedvezőtlen munkakörülmények, képzettségnek meg nem felelő munkabér stb. nehezítik a családalapítást, az állandó munkahely, munkakör kiválasztását.

Fontosnak tartjuk, hogy áttekinthető képet nyújtsunk éppen a fenti problémával kapcsolatban könyvtárunk KISZ-tagjainak átlagfizetéséről:

	fő	átlagbér/Ft
Könyvtáros III.	54	1450.-
Könyvtáros II.	35	1710.-
Könyvtáros I.	17	1811.-
Vezető beosztásban	7	2264.-
Összesen:	113	1635.-

A kezdőfizetések könyvtárunkban nem maradnak el az országos átlagtól, e kérdés megoldása központi intézkedést kíván. Elgondolkoztató viszont a nivellálódás a könyvtáros II. illetve I. beosztásban dolgozók fizetése között könyvtáron belül⁺, valamint mindhárom csoport átlagbérének lemaradása hasonló intézmények megfelelő kategóriáinak átlagbére mögött. A lakáshelyzetről szólva csak annyit említünk, hogy 113 KISZ-tagból, akik közül 52 házas, 10 rendelkezik főbérleti lakással, a többiek családtagként vagy albérletben.

Talán legtöbbet vitatott kérdés a KISZ-szel kapcsolatban, hogy politikai szervezet-e, vagy elsősorban tömegszervezet.

Bár cikkünkben általában csak a könyvtári fiatalokkal kapcsolatos konkrét kérdésekről szóltunk, ezt az elvi problémát szükségesnek tartjuk megemlíteni, ugyanis könyvtárunkban a KISZ-szervezet tagja a fiatalok több mint hatvan százaléka, míg országos vonatkozásban a fiataloknak csak valamivel több, mint egyharmada tartozik a szervezetbe. A kérdés azért jelentős, mert a KISZ az egyetlen ifjúsági szervezet Magyarországon, tehát mind politikai, mind tömegszervezeti feladatokat el kell látnia. Jelenleg a fő feladat a politikai munka erősítése, de nem hanyagolhatók el a fiatalok kulturális, sportolási és szórakozási igényei sem.

⁺Megj.: A könyvtáros I. beosztás felsőfoku végzettséget, a könyvtáros II. pedig középfokot követel. A nivellálódás a bérekben azonban nagyrészt a kerületi könyvtárak sajátos munkamegosztásából ered, ahol a különböző munkakörök besorolás gyakran azonos minőségű munkát takar.

A Központi Bizottság határozata a párt- és állami szervek kiemelt feladataként jelöli meg az ifjuság fokozottabb támogatását.

Könyvtárunkban is erősíteni kell a párt- és KISZ-szervezet közötti munka- és személyes kapcsolatokat, növelni a kölcsönös információt, az egyes kommunisták bevonását a fiatalok világnézeti-szakmai nevelésébe, személyiségformálásába. Tovább kell fejleszteni az együttműködést a KISZ- és pártcsoportok között. Előtérbe kell helyezni a pártépitést. A KISZ-szervezet feladata továbbra is a tagok aktivizálása, új lelkesítő és fontos feladatok, programok kidolgozása, amelyeknek végrehajtásába minél több KISZ-tagot, és a KISZ-en kívülieket is fokozottabban be kell vonni.

Ezek az általános irányelveink. Kérjük mind a párt-, mind a KISZ-tagságot, hogy észrevételeit, javaslatait juttassa el, vagy a párt-, vagy KISZ-szervezethez, s ezzel nyújtson segítséget, vállaljon részt az októberben kidolgozandó konkrét munkaprogramhoz.

BÁTKI ANNA - HAVAS KATALIN

KISZ SZERVEZETÜNK IRODALMI EGYÜTTESÉRŐL

Lapunk 1964 szeptemberi számában jelelt meg a következő felhívás: "A FSZEK KISZ-szervezete az érdeklődő könyvtárosok és olvasók részvételével létrehozza "Antológia" elnevezésű művelődési munkaközösségét, amelynek célja, hogy a tagok számára biztosítsa a közös művelődés lehetőségeit, s felkészítse őket a kultúra, a művészet aktiv terjesztésére, színvonalas népszerűsítésére."

A könyvtár történetében nem egyedülálló kezdeményezés ez. 1949-ben az akkori fiatalok és idősebbek együtt alakítottak színjátszó csoportot, amely 1955-ig működött, s ért el "táblás házu" sikereket. Mentésné, Novákné, Ecsedyné emlékeznek vissza erre az időre szívesen.

1964-től fiatal könyvtárosokból, a 2-es, a 22-es, a 27-es könyvtár művelődési körének tagjaiból alakult és kezdte meg munkáját KISZ-szervezetünk irodalmi együttese. Vezetője, Mikó Zoltán célkitűzése az volt, hogy elindítsa ifjainkat az irodalom, a vers megszeretésének útján, kulturált előadókká nevelje őket, aktivizálja a többieket. Néhányan az alapító tagok közül: Farkas Anikó, Farkas Jánosné, Jenei Tamás, Krémer Juli, Nyujtó Zsuzsa, Kemsei István.

A próbákat gyakran helyhiány miatt a mai Pincészinház termeiben tartottuk. Előadásaink a KISZ-klubban, a nyugdíjas összejöveteleken, társadalmi ünnepeinken hangzottak el.

Mivel az együttes a KISZ égisze alatt működött és működik, hagyományává vált a szervezet ünnepi gyűlésein és összejövetelein az Antológia tagjainak szereplése egy-egy verssel, vagy műsorral.

Az Antológia kezdett ismertté válni. Könyvtárak kérték fel; a Hazafias Népfront kerületi székházaiban, a Vegyi Műveknél és több más üzemben adott műsort.

1967-től Farkas Jánosné, a 47-es könyvtár vezetője, mint szakszervezeti kulturfelelős irányította a munkát. Emlékezetesek ebből az időből az "Este a guzsalyasban" és a "Szovjet költők estje" című műsorok. Az előbbiben az Állami Népi Együttes zenekara és néhány táncos tagja is fellépett. Mindkét előadást a Közalkalmazottak Szakszervezetének székházában tartottuk.

Farkasné után Nyujtó Zsuzsa vette át az együttes vezetését. Ebből a korszakból érdemes visszaemlékezni a szép Költészet Napi, és a Maruszkai Józseffel közösen rendezett karácsonyi "só" /show/ műsorra.

1969-ben Klein Judit, a 44-es könyvtár munkatársa állt a "társulat" élére. Jó szervező készségével, frissességgel, lendülettel adott az együttes munkájának. Sokat köszönhetünk Márai-Grosschmid Botondnak, - aki segítséget ad a vezetésben, műsorainkat is ő állítja össze Klein Jutkával.

Az együttesnek jelenleg 14 tagja van. Az intézetvezetőség elismeri és értékeli munkánkat. Az 1700 forintos jutalom pénzéből egyik tagunk, Vándor Kati varrt izléses formaruhát a lányok részére.

Nem mulaszthatjuk el az alkalmat ebben a cikkben sem, hogy érdeklődő fiatal kollégáink figyelmét felhívjuk: szeptembertől ismét megkezdjük próbáinkat és várjuk, hogy új tagok jelentkezzenek!

Annál is inkább szükséges ez, mert műsoraink iránt egyre nagyobb a "kereslet". Szeretnénk ugyanazt a műsort több helyen előadni ugyanabban /az aktuális/ időben.

Célunk, hogy 2-3 csoportunk kielégítően láthassa el feladatát.

1970-ben a "Himmusz minden időben" című műsorunkat hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából könyvtáron kívül is előadtuk többek között az Intraszmas vállalat ünnepélyes párttaggyűlésén. Kedvesen fogadtak bennünket, mint annyi más helyen, márvány lapra erősített Lenin plakettet és száz forintos könyvutalványt kaptunk ajándékba személyenként. Meglepetésként egy érmét nyújtottak át, amelyre rávésették együttesünk nevét és a szereplés kéltét. Ezt a műsorunkat az EVIG 5. számú gyárában is bemutattuk sikerrel, amint ezt az üzem lapja, a "Villamosgép" is tanúsítja.

A "Cél és lét kalandja" című műsorunk az itthoni bemutatón kívül az ujbpesti Derkovits Klubban is előadásra került.

A Lenin centenáriumra Márai Botond összeállításában az "Október vezére" című műsorunkat mutattuk be több kerületi könyvtárban.

Az "Évadot" a "Vidám állat-és embertan"-nal, ezzel a könnyű műfajú bemutatóval zártuk.

Terveink jövőre: Garcia Lorca - est, és egy siker-versekből összeállított előadás, amely minden korosztálynak, minden időben szól.

Együttesünk neve Antológia, jelentése: irodalmi szöveggyűjtemény, versgyűjtemény. Ránk illő.

KARVÁZY CSABA

/ 1970. július 6-9 Siófok /

1966 óta, a Somogy megyei Tanács a művelődésügy különböző területein dolgozóknak évről-évre alkalmat teremt szakmai kérdések megvitatására. Többek között tárgyaltak eddig az általános és a szaktárgyi pedagógiai lapok, az iskolatévé, a diákszinjatszás, a pedagógiai ismeretterjesztés, a helytörténeti kutatás kérdéseiről. E tanácskozások sikere nyomán határozták el, hogy 1970-ben a közművelődési lapok szerkesztőinek, belső és külső munkatársainak, az országos és megyei lapok, folyóiratok kulturális rovatai munkatársainak, a közművelődés szakembereinek bevonásával megvitatják: hogyan szolgálhatják e lapok következetesebben az országos népművelési konferencián megjelölt feladatokat.

A Népművelés, a Népművelési Értesítő és a Könyvtáros főszerkesztőinek bevezetői tartalmazták a szerkesztőségi koncepciót, az eredményeket és a gondokat.

Ács Ferencné elmondotta: a Népművelés szaklap, egyaránt szól a népművelés irányítóinak és a gyakorló népművelőknek. Követelmény, hogy elemezze a közművelődés valamennyi területét, szembesítse az elveket a gyakorlattal. Terjessze a jó tapasztalatokat, bíráljon. Különösen fontos feladata, hogy a közművelődést a Konferencia értelmezése szerinti gazdagságban, sokoldalúságban tárja az olvasók elé, s az egységes terminológia, s ennek megfelelő egységes felfogás kialakulásában segítsen.

A Könyvtáros-t Páldy Róbert ismertette. Szerkesztői alapelveként jelölte meg az időszerű célok ismertetését, a tapasztalatok felszínrehozását az irányítók részére is, a fejlődés tendenciáinak megmutatását, az események történéshű ismertetését és a nemzetközi kitekintést.

Dr. Karsai Károly a Népművelési Értesítő céljairól szólt. Ezek: az elméleti kutatómunka bázisának megteremtése, hazai és nemzetközi tapasztalatok publikálása, kutatómunka a gyakorlat számára és a tudományos szint általános emelése.

A háromnapos tanácskozáson az ország különböző területeiről, a közművelődés és a sajtó munkatársai számoltak be gondjaikról, tapasztalataikról. Egymás után hallgattunk véleményeket Szolnok és Borsod megyéből, Egerből és Törökszentmiklósról. A művelődésügy különböző területein dolgozók - pályadijnyertes népművelők, tanszékvezető tanár, a kulturális rovat munkatársa, megyei könyvtár igazgatóhelyettese, olvasószerkesztő mondta el, mit kívánnak a közművelődési lapoktól, a kulturális rovatoktól, a cikkek íróitól.

A harmadik napon Molnár János miniszterhelyettes a Népművelés és Népművelési Értesítő munkájának értékelésével zárta a tanácskozást. /A magam részéről inkább vitaindítóan érzékelttem./

A Somogy megyei rendezők a köröshegyi templom bemutatását, s itt orgona-hangversenyt is programba iktattak. Nem maradt el a hangulatos köröshegyi kirándulás sem.

Azt hiszem, akinek alkalma van rövidebb-hosszabb időre kitekinteni mindennapja-inkból, s így nekem is, a legfőbb tanulság: vannak még gondok. Emellett fontos tanulság az is, hogy a szerkesztőségek várják az általánosítható tapasztalatok színvonalas megírását. Ebben a könyvtár munkatársai többet tehetnek.

DOBOS PIROSKA

ÉVFORDULÓK ELŐTT

Intézményünk és könyvtárosgárdánk mindig nagy súlyt helyezett arra, hogy részt vállaljon az adott lehetőségek minél teljesebb kiaknázásával a politikai, kulturális évfordulók megünneplésének előkészítésében.

Ilyenkor egyrészt a jubiláns szerzők műveinek számbavételét, másrészt életművük aktualitását állítjuk könyvtárosi-propaganda munkánk homlokterébe: meglévő könyv-állományunkat az eddigieknél még változatosabban, analitikusan, új szempontok szerint rendszerezve tárjuk fel. Így volt ez a múltban, s ezt a célkitűzést szeretnénk megvalósítani a jövőben.

Idén emlékezünk meg többek között Bartók Béla halálának /szept.26./ negyedszázados, Engels Frigyes születésének /nov.28./ százötvenedik, Beethoven születésének /dec. 16./ kétszázadik évfordulójáról, s a jövő év elején lesz a Párizsi Kommun centenáriuma.

Éppen ezért kérdéssel fordultunk a Bibliográfiai-, a Propaganda- és a Kerületi Könyvtárak Osztályához, válaszolják röviden jubileumi terveiket, s a készülő kiadványokat.

Pataki Ferenc először a nemrég mult évfordulós kiadványokat idézte, utalt a "Történelem-forradalom" második kötetére, - a "Lenin centenárium"-ra, a "Leninről az ifjúságnak", - az "Igy végződött", - a "25 éve történt", a "Történelmi emlékeztető", a "Budapest felszabadulásának eseményei" és a "Huszonöt év magyar prózája" című kiadványainkra, s ezzel kapcsolatban felvetette azt, az Osztályt rendkívül érdeklő problémát, hogy tanulságos lenne lemérni ezeknek a munkáknak a "hasznát". A Könyvtári Híradóban ne csak a pozitívumokra térjünk ki a bibliográfiák ismertetésekor, szóljunk a felhasználhatóság korlátairól is. Sokkal többet szeretnénk hallani, tudni arról, milyen eredménnyel használták a könyvtárosok, az olvasók kiadványainkat. Egy-egy kiadványnak mi az erénye, mi a hibája, hogyan lehetne korszerűbbé tenni munkánkat stb. Ezzel minden későbbi bibliográfia szerkesztőjének segítséget adnánk, hogy a valódi szükségleteknek megfelelő kiadványokat készíthessenek.

A Bibliográfiai Osztály idén Engelsről és a Párizsi Kommunőről készít ajánló bibliográfiát, valamint a gyermekkönyvtárak számára ugyanezekből a témákból röplapbibliográfiát. A felszabadulás óta, de zömmel a hatvanas években megjelent könyv- és cikkanyagból teljességre törekvő tematikus összeállítások lesznek, Engels életéről, illetve a Párizsi Kommun: eseménytörténetéről kronológiai táblázattal kiegészítve.

A következő öt év nemzetközi és hazai évfordulóiról eseménynaptár készül, ezek közül felhívta a figyelmet, hogy 1971-ben ünnepeljük pl. Albrecht Dürer 500., Dante 600., Dosztojevszkij 150., Kepler születésének 400 éves jubileumát. 1972-ben lesz a Guernica-i tragédia 35., Rousseau születésének 250., Sallai és Fürst kivégzésének 40., Schönherz Zoltán meggyilkolásának 30. évfordulója. A többi között 150 éves születési évfordulója lesz Petőfinek stb.

A Propaganda Osztály részéről Kovács Jánosné tájékoztattott a készülő Engels és Bartók fakszimilékről. Az Engels-anyag az 1958-as Marx-fakszimilékhöz hasonlóan 14 lapból fog állni és színes nyomás is lesz benne: Engels életének főbb szakaszairól, tevékenységéről, megjelent műveiről kapunk képet belőle. Kiállítások rendezéséhez lesz alkalmas segédlet. A Bartók-fakszimilegyűjteményt 15-20 lapból szeretnék összeállítani, Bartók életéről és munkásságáról szóló irodalomjegyzéket is terveznek a kiadványba.

Szalay Ágnes a Zenei könyvtár Bartók-évfordulóval kapcsolatos készülődéséről szívesen elmondotta, hogy készséggel segítenek a Bartók-fakszimile szerkesztésében annál is inkább, mert gyönyörű anyaguk van. Hozzáfűzte, hogy legszívesebben kiállítást rendeztek volna, - 3 éve azonban nincs olvasótermük. Bibliográfia vagy egyéb nyomtatott anyag összeállítását pedig napi munkájuk mellett nem vállalhatják.

Megjegyezzük, hogy a "szomszédban", az Országos Széchényi Könyvtár rendezésében nagyszabású Bartók-kiállítás készül, melynek megtekintése csoportos foglalkozások jól bevált gyakorlatának jegyében érdekes és színes program lehet.

Hargitai Nándorné a Kerületi Könyvtárak Osztálya Gyermekecsoportjának munkatársa elmondotta, hogy a könyvtárosok az Eseménynaptár alapján készülnek az egyes évfordulókra; például a 25-ös könyvtárban Somorjai József zenetanár már előadást tartott Bartók és a népzenei kutatás címmel.

Vukán Viktória elmondotta, a XIX. kerületben Bartók-symposion készül és Kispest életének ehhez a jelentős eseményéhez hozzájárul a kerület két könyvtára is, bibliográfiai /a könyvtárakban fellelhető anyag számbavételével/, valamint kiállítási anyaggal.

Király Lászlóné, Gál Györgyné és Sándor Ottóné kifejtették, a "felnőtt" könyvtárakban is nagyon lényeges, hogy a bibliográfiákat, kiállítási segédanyagokat időben megkapják, mert csak akkor tudják az anyagot életképesé tenni. Az Engels és Párizsi Kommun évfordulókkal kapcsolatban módszertani útmutatót, irodalmi esteket, könyvvitákat terveznek. A Propaganda Osztály kiállítási anyagaira, valamint az OSZK Eseménynaptárra /például Bartókról irodalom 1970/3.sz., Beethovenről 1970/4.sz. - sajtó alatt; stb./ épített színes megemlékezéseket javasolnak.

Könyvtárközi kölcsönzéssel a Zenei könyvtárból is lehet újdonságokat szerezni a zenei évfordulók megünnepléséhez.

A menetközben különböző központi szervek /MSZBT, KISZ, Uttöröszövetség, Fővárosi Művelődési Ház/ által beindított akciókat az eddigiekhez hasonlóan támogatni fogjuk irodalommal.

Az Engelszel kapcsolatos irodalom forgalmának figyelését a "Lenin-évforduló" mintájára fogják megszervezni.

A kerületi könyvtárosok figyelemmel kísérik a többi évfordulót is és a szokásos módon kis kiállításokkal, stb. emlékeznek meg, például nov. 10-én a DIVSZ megalakulásának 25. évfordulójáról, vagy nov. 20-án a müncheni per kezdetéről,

Mint kulturális életünk agitációs-propaganda területén is munkálkodó könyvtárosoknak azon kell lennünk, hogy a széleskörű kampányok elmúltával se feledkezzünk meg egy-egy téma propagálásáról. Lenin vagy Engels tanítása, hazánk felszabadulása, Bartók magasrendű humanizmusa nem egy napra szólóan befolyásolja gondolatvilágunkat, plántáljuk át olvasóinkba is ezeket az eszméket, az ajánlott irodalmi olvasmányokkal tegyük maradandóvá azokat.

LAKOS KATALIN

A KÖZPONTI OLVASÓSZOLGÁLATUNKRÓL

Központunk 1904-től 1919-ig társadalomtudományi- szociológiai alapkönyvtár volt, gyorsan gazdagodó Budapest Gyűjteménnyel. 1919 - 1945 között elmosódott arculatu tudományos gyűjtemény, ahol csak a helytörténeti funkció tisztázott. 1945 után újjáéledőben a Szabó Ervin-i hagyományok, majd az 1950-es évek első felében a kulturális forradalom tulhajtásaként: "Budapest legnagyobb közművelődési fiókja." A hálózat gyorsiramu-kifejlesztésével és a szociológiának az 1960-as években megindult rehabilitálásával párhuzamosan nyomul előtérbe a régi funkció. Ma még csak néhány száz szakember előtt tisztázott, hogy központunk 1968 óta /50-60 éves várakozás után/ hivatalosan is országos tudományos feladatot tölt be, anélkül, hogy elhanyagolná közművelődési központi feladatát, vállalja a szociológia háziskönyvtári funkcióját, változatlanul fejlesztve a Budapest Gyűjteményt.

Hálózatunkban sok a fiatal, a kezdő, aki keveset tud központunk szociológiai-társadalomtudományi és egyben közművelődési jellegéről, ilyen összetételű milliós gyűjteményéről és arról, hogyan történik ennek gondozása. Ezért éreztük szükségét annak, hogy a Könyvtári Híradó hasábjain a rendelkezésre álló terjedelemhez alkalmazkodva, ha nagyon vázlatosan és hézagosan, de beszéljünk a munkánkról.

A központi könyvtár olvasószolgálatát a tájékoztató, - a kölcsönző csoport, a könyv, - és folyóirat olvasóterem, és a raktári csoport dolgozói látják el. A csoportoknak nagyrészt önálló munkájuk van, de az osztály egyetlen összefüggő egységet alkot. Létszámgazdálkodásunk pedig szabadságok, vagy betegségek esetén egy kevés figurával rendelkező sakktáblához hasonlít, ezért jó az, hogy több kollegánk szükség esetén bármelyik munkaterületet el tudja látni.

A központ egy másik fontos részlegének, a Feldolgozó osztálynak a munkája függ össze legszorosabban az olvasószolgálatéval. A külföldi és hazai könyvrendelést a feldolgozó osztály bonyolítja, de az elvi irányítást egy rendelő bizottság intézi, ebben az osztály négy munkatársa vesz részt, és többen a könyvtár más osztályairól, akik rendszeresen figyelik a legfrissebb külföldi kiadói katalógusokat és szaklapokat, azokból jelölik a kívánt könyveket. A bizottság kb. 900.000 Ft-tal gazdálkodhat évenként, amiből 230.000 Ft folyóiratokra, a többi könyvekre jut. A gyarapítás szempontjai között a központ szociológiai - társadalomtudományi funkciója éppen úgy szerepel, mint az alapvető külföldi enciklopédiák, lexikonok, szótárak stb. beszerzésére is kiterjedő közművelődési feladatok.

1970. I. félévében 6353 kölcsönző, és 2943 helyben olvasó, összesen 9296 tagja volt a könyvtárnak. 17945 fő kölcsönzött, 44719 könyvet. A referenceben, a kölcsönzőben, az olvasóban és a folyóirat teremben összesen 49063 olvasó fordult meg, és 137.638 db. könyvtári egységet olvasott. Kiemelkedően nagy forgalmat lebonyolító kerületi könyvtárainkhoz képest forgalmunk nem látszik különösen nagynak, de azt hisszük, hogy állományunk /főként idegennyelvű/ összetételét, sajátos jellegét /tudományos és igényes lexikális, enciklopedikus/ tekintve, nem lehet azonos mércét alkalmazni a két könyvtártípus között. Sokat magyaráz például az a tény, hogy az 1969-ben olvasott könyvekből a szépirodalom aránya a kerületi könyvtárak átlagában 67,2 %, a központban 22,7 %.

Bár a beiratkozott olvasók száma évről évre növekszik, a kölcsönzéseké ha nem is sokkal, de az utóbbi két évben csökkent. A hanyatlásban kétségtelenül szerepe van annak is, hogy az olvasók más elvárással jönnek, mint amit a könyvtár adni tud. Az ötvenes években a szépirodalmat felduzzasztottuk, ezért még mindig közhiedelem, hogy nálunk található a legtöbb szórakoztató irodalom. Pedig tavaly sajnos kénytelenek voltunk a magyar szépirodalmi művek egy részét a kerületi könyvtáraknak átadni, hogy kétségbeejtő raktárproblémáinkat ezzel is valahogy enyhítsük. Ha a klasszikus írók művei /nagyrészt értékes első kiadások/ meg is találhatóak nálunk, a modern magyar szépirodalommal egy közepes kerületi könyvtár is jobban el van látva. A kerületi könyvtárak olvasóinak és a középiskolásoknak legértékesebb része /nincs is más tudományos nagykönyvtár, ahova 18 éven aluliak beiratkozhatnak/ eltalál hozzánk, de van, aki kénytelen tudomásul venni, hogy anyagunk nagy része társadalomtudományi, szociológiai, ráadásul idegen nyelvű, és a kötelező olvasmányok többségét csak helyben használhatják. A középiskolások és egyetemisták nyelvtudása sajnos többnyire hiányos és kénytelenek csalódottan távozni, tapasztalva, hogy a keresett témához csak idegennyelvű könyveink vannak.

Ezért szoktuk járatlan olvasóinkat rábeszélni arra, hogy iratkozzanak be egy kerületi könyvtárba is, amely remekül kiegészíti a központot.

A reference munkatársai a folyamatos tájékoztatásokon kívül megválaszolják a személyesen, telefonon, vagy levél útján benyújtott magyar és külföldi megkereséseket, és a posta különleges tudakozója is elég rendszeresen irányítja ide olyan ügyfeleket, akiknek kérdéseire nem tudott választ adni. A kerületi könyvtárak munkatársai is sok esetben fordulnak hozzánk, amikor anyaguk nem elégséges egy-egy bonyolultabb kérdés megoldásához.

A tájékoztatás apparátusa a több ezer kötetes kézikönyvtár, amely a tudományok minden ágából a legfontosabb idegen nyelvű kézikönyveket, emellett a legfrissebb enciklopédiákat, bibliográfiákat, lexikonokat, szótárakat, who's who-kat, stb. tartalmazza.

A tájékoztatóhoz kapcsolódva működik a központi olvasószolgálat most alakuló szociológiai csoportja: egyelőre két főből áll, akik idejük jelentős részét fordítják szakfeladatok ellátására. Így például nyilvántartást készítettek a Magyarországon szociológiával foglalkozó kutatókról, vagy érdeklődőkről név, cím, munkahely és érdeklődési téma szerint. A feldolgozó osztály összeállításában megjelenő "Ujjonnan érkező szociológiai művek jegyzéke" c. röplapok, továbbá az olvasószolgálat munkatársai által készített, a TIT Szociológiai Csoportjának Értelmiségi Vitafóruma témái szerint összeállított válogató bibliográfiák expedálásáról is ők gondoskodnak. Ezen kívül megkezdték a Magyarországra érkező, külföldi szociológiai irodalom központi katalógusának szerkesztését, és fontos kötelezettségük, a szociológiai szerzeményezést is folytató más intézményekkel kapcsolatot teremteni és kiépíteni.

A könyvtár két év óta elismert tudományos jellegének megfelelően szükségünk volna kutató-szobákra, gépiró szolgálatra, megfelelő munkahelyekre. A palotánk adta szűk keretek között viszont még arra sincs lehetőség, hogy a belső munkákat rendszeresen végző munkatársainknak íróasztala és széke legyen.

Pedig a szerénytelenség vádja nélkül állíthatjuk, és ezt sajnos a múltban ritkán vették észre, hogy központunk egyenrangú partnere a többi tudományos nagykönyvtárnak. Tsupán történetileg kialakult gyűjtőkörünk jellemzésére említjük itt fel: nemcsak az 53 ösnyomtatványra, a nagy tömegű 16-17. sz.-i kiadványra, a világszerte folyamatos érdeklődést keltő Zichy-kódexre és más ritkaságokra hivatkozhatunk, hanem arra is, hogy idegen nyelveket ismerő olvasó, vagy kutató ugyszólyán soha sem távozik úgy tőlünk, hogy témájához bőséges anyagot ne találjon. Nagyon jól esnek nekünk a gyakran elhangzó olyan őszinte dicséretetek, melyek szerint "ebben a könyvtárban minden megvan", ez "a meglepetések könyvtára."

Betűrendes, - szak, - földrajzi, - cikk, - életrajzi, - folyóirat katalógusainkban mintegy 2 millió cédula segíti anyagunk minél könnyebb áttekintését, a néha sokadran-gu tudományos részletkérdések irodalmának hozzáférhetőségét.

A kölcsönző csoport a folyamatos, hétköznapiokon reggel 9-től este 9-ig, és szombaton és vasárnap is rendszeres, nyitvatartáson kívül ellátja természetesen a kívülálló előtt alig észrevehető, a kétkártyás rendszer miatt roppant munkaigényes, koncentrált figyelmet, pontosságot követelő adminisztrációt is.

Csupán példaként említjük, hogy évenként kb. 5-6 ezer első, és ezer második felszólítót küldünk ki, 4-5 ezer könyv perlését intézzük. Eladunk kb. 10.000 Ft értékű saját kiadású bibliográfiát, több száz fotórendelést veszünk fel, 2500-3000 előjegyzett könyvről értesítjük olvasóinkat.

Könyvtárközi szolgálatunk a világ minden tájára, illetve tájáról küld és hozat könyveket, mikrofilmeket, sőt sok esetben irodalomjegyzéket állít össze a megadott témából.

Kölcsönzési rendszerünk egyrészt az olvasók tájékoztatását, másrészt a raktár munkáját könnyíti. A két könyvkártyából az egyik az indikátor, a könyvek helyszám sorrendjébe rakva, amiből azonnal választ tudunk adni, hogy a kért könyv bent található, előjegyezhető-e, vagy kézikönyvről van szó. Az előjegyzéseket is erre tüzzük, így nincs a könyvtáros véges emlékezetére bízva, hogy a beérkezett könyvet kérte-e valaki, vagy nem. Az indikátor egyszerűsíti a raktár munkáját is: a lehetőségekhez képest nem küldünk be olyan kérést, ami nem teljesíthető. Raktárkezelőinknek így is éppen elég a dolguk, négy szintről hordják össze a könyveket, és folyamatosan ellátják a kölcsönző, az olvasó, - a folyóirat, - a reference, - és részben a B terem kéréseit.

Szinte krónikusan nyomasztó személyzeti gondokkal küszködve, részben szabad időben, a MTA Szociológiai Intézetével közös anyagi vállalásban és szerkesztésben, de tulnyomórészt az olvasószolgálat 11 munkatársának aktív részvételével kezdtük meg a magyar társadalomtudomány századeleji nagyszerű, de mindeddig szinte teljesen elfeledett hagyományainak bibliográfiai feldolgozását. Eddig a Huszadik Század, A Szabadgondolat és a Munka Szemléje anyagát dolgoztuk fel. A mintegy 3000 címből kb. 3-400 oldalas kiadvány készül ez év végéig, további két kötet a jövő esztendőben kerül kiadásra.

Ismét a kerületi könyvtárakhoz való hasonlítás céljából érdemes utalni rá, hogy olvasótermeinkben összesen 125 férőhely van: 69 az olvasó-, 50 a folyóirat-, és 6 a reference teremben.

Közművelődési funkciókat leginkább olvasótermünk kézikönyvtára szolgálja, különösen vizsgaidőszakban. A reference-szel ellentétben itt a több ezer kötetes anyag, magyar nyelvű, főleg a középiskolások és egyetemisták tanulmányait, versenyekre, pályázatokra való felkészülését könnyíti. Időszakonként, mikor egy-egy téma irodalma nagyon keresett, külön, ugynevezett ideiglenes kézikönyvtárat állítunk össze.

Ugyancsak szót érdemel hálózatunkban elfoglalt különleges helye miatt folyóiratgyűjteményünk a századeleje óta több-kevesebb következetességgel társadalomtudományi irányban fejlesztett, és hazánban is egyedülálló régi raktári folyóirat anyagával. Ezen túl jelenleg a világ minden tájáról érkező 602 kurrens folyóiratot, napi-, és hetilapot járattunk.

Ezek anyagát a cikk-, az életrajzi-, és az időrendi katalógus, betűrendes, illetve szakmutató tárja fel, valamint a kurrens folyóiratok jegyzékei. Az utóbbi években igyekeztünk a régebbi, gazdag periódika állományunk hiányait felmérni, évfolyamokat pótolni, a hibás példányokat kiegészíteni, laminálni. Beszerezhetetlen ujságokról mikrofilmeket kértünk. Tavaly kaptunk egy mikrofilm leolvasót is.

A külföldi folyóiratok közül a német, angol és francia nyelvű, és a magyar anyag szemlészését, a fontos szociológiai cikkek kijelölését az osztály négy munkatársa végzi.

A könyvtár kettős, tudományos és közművelődési funkciójának jobb ellátását várjuk attól az időtől, amikor az egész emeletet meg fogjuk kapni, több olvasótermet, kutatószobát tudunk berendezni.

Legszebb álmainkban előfordul egy olyan épület is, ahol kényelmesen elférne egy országos szociológiai könyvtár, és egy igazi, modern, központi városi közművelődési gyűjtemény.

ZIMONYI EMERIKA -
REMETE LÁSZLÓ

"3/4 TÖMÖR" RAKTÁROZÁS

A központ ez évben nem egészen két héttel meghosszabbította nyári zárvatartását. A július 19-től augusztus 30-ig tartó "szünet" idején a szokásosnál jóval nagyobb méretű belső munkák folynak. Közülük az egyik rendkívüli vállalat: a századelő magyar szociológiai irodalma bibliográfiája első kötetének szerkesztése, sajtó alá rendezése, a másik roppant munkaigényes feladat: milliós raktárunk jelentős hányadának megmozgatása, áthelyezése a "féltömör" raktározás részleges bevezetése nyomán.

"Féltömör" -nek kereszteltük el, de inkább "háromnegyedes" -nek látom: a központi raktár második emeletének középső termében kerültek felszerelésre az új polcok. Nagy megkönnyebbülés, hogy multidőben írhatom: a Békéscsabai Lakatos és Gépgyár KTSZ vezetőinek, munkásainak, mérnökeinek jár a köszönet: a júliusi határidőhöz képest mindössze néhány napot késtek, és augusztus 10-én már megindulhatott a könyvek "rukkolása". A bővítést az teszi lehetővé, hogy a négy-négy oszlopból álló régebbi könyvpolcrendszer sorai között szerencsénkre a szokottnál nagyobb a távolság, így lehetővé vált három-három új oszlop elhelyezése, /ezért nevezném inkább "3/4 tömörnek"./

A megoldás egyedülálló: nem csekély port, törmelékot maguk után hagyva, előbb a kőművesek és festők dolgoztak-, a falakba vájt résekben amennyezet alatt helyezték el a csigákkal felhuzott hatalmas vasgerendákat.

A felfordulás emiatt még az olvasószolgálat fenntartásakor kezdődött-, hatalmas tömegű könyvet kellett eltávolítani, a forgalomból kivonni, hogy helyet csináljunk. A szerelők július végén jelentek meg a polcokkal. Tizenöt könyvtárba negyvenöt darab 9-9 polcot tartalmazó szekrényt helyeztek el a mennyezeten húzódó vasgerendákra függesztve és ez a teljesen eredeti része a bővítésnek, ugyanis a sineket általában a padlón helyezik el ilyen bővítéseknél. A golyóscsapágyakkal működő függő polcoszlopok ide-oda tologatása teszi hozzáférhetővé a mögöttük lévő régi polcok állományát. A gyakorlat mutatja majd meg, mennyire válik be ez a rendszer, amelynek eredményeként nem kell kerülgetni padlóra helyezett sineket. Ha beválik, úgy folytatjuk-, ez persze a Fővárosi Tanácson is mulik, amely a nem csekély összegű - kereken 300 ezer forintos - fejlesztés keretét biztosította a jelenlegi munkához. Megértésükért itt is köszönetet mondunk, remélve, hogy a jövőben is hívek maradnak hozzánk.

45 darab 9-9 folyóméternyi polcot tartalmazó szekrényt kaptunk-, ez kereken 400 folyómétert jelent-, 10-12 ezer könyv helyét. Csepp a tengerben-, mondhatjuk, hiszen alig 2-3 évre enyhíti súlyos gondjainkat, de az évtizedek óta mind nyomasztóbbá, reménytelenebbé váló helyzetünkben még ez a 2-3 éves gyarapodásnak helyet biztosító toldalék is biztató reménysugár. 20-30 forint közötti összeget kellett így fordítanunk egy-egy könyv új férőhelyére, de ha végigtekintünk a közelmúlt tapasztalatain, azt kell mondanunk: megéri. Gondoljunk csak arra, milyen roppant értékes részlegeket adtunk át más könyvtáraknak /Keleti Gyűjtemény, Szini Gyűjtemény, Metszetgyűjtemény stb./, helyhiány miatt végeztünk gyors és ezért sok hibával járó kényszerű selejtezéseket ugyazon okból. De talán a Hamzsabégi utra kihelyezett duplumraktárunk tragikus sorsa, a zivatarok nyomán megismétlődött nagy beázások, páratlan becsü könyvek pusztulása érteti meg leginkább, hogy mindennél előbbre való kötelességünk a raktári térség bővítése. A helynyomoruság lépten-nyomon megakasztja, hova-tovább, megbénítja a most már országos feladatot is betöltő központ munkáját... A felszerelt polcokat magunkkal vihetjük, felhasználhatjuk, ha végre valósággá válik az új, a központhoz méltó könyvtáráépület ügye.

Ugy érzem, kötelességem itt kiemelni nemcsak a felettes szervünk törődését, hanem saját munkatársaink buzgalmát is. Az igazgatóságét, és a gazdasági osztályét, amelynek rengeteg energiáját vette igénybe ez a feladat. Egy "apró" példa arra, hogy igyekvésük kézzelfogható haszonnal járt: az említett vasgerendák szállítását eredetileg a békéscsabaiak vállalták - 90 ezer forintért, végül könyvtárunk szerezte be 30 ezerért. A 60 ezer forintos megtakarítást egy "ötlet" -nek köszönhetjük: a gerendákat nem kellett lelőhelyükről, a fővárosból Békéscsabára és vissza fuvarozni... De feltétlen elismerés illeti a központi raktár dolgozóit is, akik nemcsak szorgalmukkal, hanem ugyancsak sok ötlettel könnyítették a munkát. Közülük csak egyet említek: a falak megbontásával, a festéssel járó por komolyan veszélyeztette a könyveket-, ők fólialepedőkkel borították le a kereken félszázezer veszélyeztetett könyvet, sőt a csigalépcső kijáratát is, amelyen az alsó emeletekre húzódott a por.

REMETE LÁSZLÓ

" RENDKIVÜL FONTOS A KULTURÁLT STILUS "

/Beszélgetés gondokról, örömeiről egy kerületi könyvtár "uj" vezetőjével/

Beszélgetőpartnerem Tongori Imréné, a 9-es könyvtár/Gutenberg tér 3./vezetője, több mint tíz éve könyvtáros; érettségi után az ujbpesti Rezi Károly utcai öthónapos könyvtárosiskolán szerezte első szakmai képesítését, s Szolnokon a megyei könyvtárban dolgozott. A későbbiekben elvégezte levelező tagozaton a magyar-könyvtár szakot. Közben szülési szabadságok, kórház, néhány évi miskolci tartózkodás a vidékre helyezett férjjel, sok-sok olvasás, a tanulóévek a 4-es, a 9-es, majd huzamosabb ideig a 10-es könyvtárban /itt egy ideig vezetőhelyettes volt/. Ezek után került a "mélyvízbe", 1969 júliusában. Éppen az átalakítás előtt vette át a könyvtár vezetését, s csak hálával tud elődjére, Bánk Ferencnére gondolni, aki kiverekedte a rég óhajtott változtatásokat.

Nem voltál kétségbeesve, hogy éppen egy ilyen "rumlis" munkát örököltél? Az átépítési munkát mindenki várja, s ugyanakkor rettegi is.

- Éppen ellenkezőleg. Módom nyílt arra, hogy saját elképzeléseim szerint rendezkedjem be. Meg voltam elégedve az építőkkal, a Gazdasági osztállyal, alapjában véve mindennel. Véleményem szerint az elégedetlenség forrása sokszor az, hogy az emberek nem mérik fel reálisan a lehetőségeket. Kisebb dolgok, szépitések még hátravannak, pl. a folyóiratolvasó berendezése /olvasóink számonkérlik, hogy miért az előszobában ültetjük le őket/, de rövidesen ez is elintéződik.

Meg kell még jegyezmem, hogy ha az átépítést, berendezkedést jól vészeltük át, abban a munkatársaimnak is nagy szerepe van. Ha összejönnek a bajok, ha rendkívüli erőfeszítésekre van szükség, épp akkor a legnagyobb az egyetértés.

Ez országosan is így van. De hogyan tovább, mik a legközelebbi terveitek az "uj ház" -ban?

- Meg kell oldanunk bizonyos állományrendezési problémákat. Mielőbb szeretnénk az olvasói létszámot a tavalyi szintre emelni. Őszre iskolalátogatásokat tervezünk a középiskolások számára. Az első benyomás, a jó indítás a döntő. A hátrányos helyzetben levő diákok segítségét is ebben az általános keretben tartom a legmegfelelőbbnek. Rendkívül fontos a kulturált stílus, csak így képzelhető el a bizalom légköre, az, hogy a gyerek m e r j e n kérdezni. E nélkül ugysem tudunk segíteni.

A kulturált stílus, úgy látom, a szivügyed.

- Igen, rendkívüli fontosságot tulajdonítok annak, hogy az olvasóval úgy viselkedjünk, hogy érezze, kulturális intézménybe került. Udvariasság, humánus, műveltség kérdése, s úgy gondolom, ezen a téren még van javítanivalónk.

Közvetlen gondjaidról mit tudnál mondani?

- Helyettes kellene, hogy többet tudjak foglalkozni érdemi dolgokkal.

Például mire gondolsz?

- Elsősorban az olvasóval való személyes kapcsolatra. A legizgalmasabb pillanatnak tartom azt, amikor a könyv találkozik az olvasóval. Rendkívül érdekel a könyvválasztás pszichológiája. Tudom, hogy e z t a t a l á l k o z á s t meg kell rendezni. Most már elég helyünk van, hogy a bibliográfiákat is felhasználva, több témaköri kiállítást rendezzünk. Vagy például: jobban reagáljunk az aktualitásokra, könyvekkel is, arra amit az olvasó az újságokban olvasott, a TV-ben látott, ezt talán konkrét propagandahatásnak nevezhetném. A hatásmechanizmust szeretném tanulmányozni, a tapasztalatokat felhasználni. Ehhez az embernek jobban kellene ismernie a saját állományát.

Kérdésekre, hogy mikor van ideje olvasni, a kétgyerekes anya magától értetődő /?!/ természetességgel válaszolja:

- Éjszaka. Jó lenne, ha intézményesítetten több időnk volna olvasni.

S ezzel megoldódna az önképzés?

- Nem teljesen. A képzési rendszerünkön még van javítanivaló. Kellenének speciális kurzusok, a társadalomtudományok, az irodalom köréből /mint pl. a szociológiai tanfolyam volt/. Nem papír arról, hogy valaki elvégzett egy tanfolyamot, hanem ismeret. Nagyon fontosnak tartanám a könyvtárosok műveltségének emelését, hogy ne lehessen megélni egy már egyszer megszerzett iskolai végzettségből. Van, akinek ez sajnos befejezés és nem a kezdet; megreked egy adott szinten.

Igen, de a helyzet megváltoztatására a körülményeknek, az elvárásoknak is ösztönözni kell.

- Valóban és itt nagy szerepe van a munkaszervezésnek. Sokan talán azért mennek el tőlünk, mert nem érzik eléggé sajátjuknak a munkát, mert nincs saját tevékenységi területük. A munkában való egészséges versengést én nagyon termékenynek tartom, a személyi rivalizálást annál kevésbé. Nagyon fontos, hogy az emberek egymás munkáját megbecsüljék!

Egymás munkájának lebecsülése, nehézségeinek meg nem értése, bizony előfordul. Mi lehet az oka?

- Sokféle. Például nem ismerik a más munkáját. Aztán van itt egy engem rég foglalkoztató szociológiai rejtély: az emberek az alá-, fölérendelést jobban elviselik olykor, mint az egymásmellettséget. Emberi együttélés normái, a munkaszervezés gyengéi? Nem tudom.

Te vezető vagy. Hogy élsz a "hatalmaddal"?

- Helyre szeretnék igazítani. A kerületi könyvtárvezetőnek elsősorban rendelkezési joga van. Emellett: soha semmitnem döntök el hatalmi szóval. A hatalmi szót egyébként is ki lehet játszani. /Bár a meggyőzésnek is vannak határai/. Ha valamit nagyon sokan elleneznek, annak oka van és úgy tartom, hogy akkor meg kell vizsgálni a vitatott dolgot.

Feltétlenül szükséges a vezető példamutatása, de azt is hozzá kell tennem, hogy sajnos nem mindenkire hat. Van, aki gyengeségnek véli.

Ezek nehézségek, s nemcsak a tiéd. Minek örülsz a legjobban?

- A kilátásoknak; a szép új könyvtárnak, hogy tuljutottunk a nehezén, az olvasókkal való foglalkozásnak. Nagyon fogunk örülni, ha ezt a szép és jó állománnyal rendelkező könyvtárat olyan HASZNOSSÁ tudjuk tenni, amilyen adottságainál fogva lehet, s ha a könyvtár dolgozóiból sikerül jó kollektívát összekovácsolni. A reménynek örülök, hogy van.

Még sok mindenről szó esett köztünk, a fiatalokról, a könyvekről, az olvasókról, a tanulásról, mind olyan kérdések, melyek a munkában vagy a megbeszéléseken bizonyára majd újra felmerülnek. Beszélgetésünk elején Tongoriné elmondta, hogy valaha geológus szeretett volna lenni, de ma már úgy érzi, hogy a jelenlegi munkája is kínálja a felfedezés örömeit. /S gondolom, a nehézségei sem kisebbek./

Sok szerencsét neki és a könyvtár többi munkatársának, a megújult könyvtár lehetőségeinek valóraváltásához!

GÁLICZKY ÉVA

A VIDÉKI GYERMEKKÖNYVTÁROS TOVÁBBKÉPZÉSEKRŐL

Már hagyományossá vált, hogy a megyei könyvtárak nyáron rendezik meg a könyvtárosok továbbképzését. Ezekre az idén Székesfehérvárott, Egerben, Fonyódon és Sümegen került sor. A háromnapos program egy-egy napján a FSZEK gyermekkönyvtárosai közül Bezsák Lászlóné, Hargitai Nándorné, Jancsovcics Klára, Orbán Istvánné és Tátrai Lajosné vett részt.

A tapasztalatokról az alábbiakban számol be Hargitai Nándorné és Jancsovcics Klára.

A veszprémi megyei könyvtár Sümegen rendezte meg a gyermekkönyvtárosok továbbképzését. A rekkenő hőségben, de mindenért kárpótoló festői környezetben szervezett előadások közül az egyiket T. Aszódi Éva, a Móra Kiadó szerkesztője - Gyermekszépirodalom címmel - tartotta és a gyermekek életkori sajátosságához kapcsolódó irodalomról, s problémáiról beszélt. Hivatkozott Szilágyi Lilla pszichológus ujszerű megállapításaira, amelyeket nemcsak az íróknak, hanem a kiadóknak és a könyvtárosoknak is ismerniük kell. Néhány kérdés vitára készítette a hallgatókat. Például: Milyen szerepe van a verses meseregénynek? Legyen, vagy ne legyen félelmet, szorongást kiváltó mese? Szükség van-e leányregények kiadására? Olvassák-e a fiúk a lányregényeket, a lányok a kalandos könyveket?, stb.

D. Major Klára a Móra Kiadó főszerkesztője - Szakkönyvek a gyerekeknek - című előadásában ismertette a kiadó programját és azokat a gondokat, melyek bizonyos sorozatok megszűnésével, újabbak kiadásával járnak.

A népszerű és színvonalas Képes Történelem utódjaként megjelentetik a Képes Művelődés sorozatot. A kisebb sikert aratott Nagy emberek élete helyett 1971-ben újszerű, sok képanyaggal szemléltetett ismeretterjesztő életrajzi sorozatot jelentet meg a kiadó. A könyvkiadásban új színfoltként lát majd napvilágot a "Játsszunk" sorozat, melynek első kötetei: Játsszunk a szóval, játsszunk a verssel, illetve Játsszunk matematikát címmel jelennek meg. Kiadásra kerül 1975-ben az oly sokak által régen hiányolt Ifjúsági lexikon is.

A Szólnok és Heves megyei gyermekkönyvtárosoknak rendezett tanfolyamon a két megye iskolai könyvtárosai is résztvettek. Ez elősegítette, hogy a kétféle könyvtár típusú dolgozói kicseréljék tapasztalataikat, és ezáltal munkájukat összehangoltabban végezhessék.

A könyvtárosnapok összefoglaló címe, amely egyben az előadások közös témáját is jelölte: "A könyv a gyermek életében" volt. A négynapos konferencián a könyvtárosok és az olvasás-lélektani szakemberek egyebek közt megvitatták: milyen jelentősége van az irodalomnak az emberformálásban, az ismeretszerzésben, hogyan kell elmélyedt olvasókká nevelni a gyermekeket? Az egyik előadó Tóth Béla kandidátus, az OPI munkatársa felméréseinek módszertanáról tájékoztatta a résztvevőket.

Előadásában kifejtette, hogy a vizsgálódás középpontjában mindig a gyermeknek kell állnia. Vigyázni kell arra, hogy felméréseink, beszélgetéseink során tekintettel legyünk a gyermek egyéniségére, alkalmazkodjunk hozzá. A gyermek olvasási szokásainak megfigyeléséhez különböző módszereket vehetünk igénybe: lehet az egyéni és csoportos beszélgetés, vagy kérdőíves felmérés. A legsikeresebbnek az előadó a csoportos beszélgetést tartotta, ugyanis az ennek során kialakuló vitában a gyermekek véleményét többféle nézőpontból ismerhetjük meg. A kérdőíves formát akkor tartja célravezetőnek, ha az iven található kérdések mindegyikét megbeszéljük a válaszadás előtt az adatszolgáltató gyerekekkel. Minden beszélgetést, megfigyelést rögzíteni kell, mert következtetéseket csak részletes feljegyzések alapján vonhatunk le.

Nagy Attila, a KMK munkatársa az "Olvasáslélektan" -ról tartott előadást. Elsősorban a felnőtt-olvasókhöz szólt. Magas színvonalon, sok irodalmi forrásra hivatkozva tárgyalta azt a lélektani folyamatot, melyet az irodalmi mű az olvasóban kivált. Ismertette a művek megértésének több fokozatát, s felidézte azokat a tényezőket, melyek arra vezetnek, hogy a művet mindinkább a magunkévá tudjuk tenni.

A gyermeklélektan is sokat foglalkozik a helyes olvasás tanításával, illetve a rosszulolvasás lélektani okaival.

A program többi részében meghívott előadók voltak: Vargha Balázs, a KMK tudományos munkatársa, Sylvester András, a MTV osztályvezetője, dr. Kiss Árpád, az OPI munkatársa és Kisfaludy Sándor, az OPKM osztályvezetője. A tanfolyam résztvevői a konferencia egyik napján tanulmányi kiránduláson vettek részt: itt a községi könyvtárak munkájával ismerkedtek meg.

Elismeréssel szólhatunk az egrí gyermekkönyvtár szívélyes, baráti fogadtatásáról, mely lehetővé tette, hogy a hivatalos programokon túl a meghívott könyvtárosok személyesen is megismerkedhessenek egymással.

Kecskeméten, Székesfehérvárott és Fonyódon is hasonló programokkal, hasznos, jó tapasztalatokat szereztek kiküldött munkatársaink.

Jó lenne, ha máskor a Szabó Ervin Könyvtár munkatársai nem csak egy-egy napon, hanem a konferencia egész idején jelen lehetnének, hiszen szakmailag, emberileg is csak így lehetne igazán építő és hasznos számunkra a vidéki könyvtárakkal folytatott tapasztalatcsere.

HARGITAI NÁNDORNÉ ÉS
JANCSOVICS KLÁRA

ÁLTALÁNOS FELÜLVIZSGÁLAT ÖT KÖNYVTÁRBAN

A hálózati módszertani munka bonyolult feladatai között sokat vitatott az ellenőrzés módja, tartalma, gyakorisága. Régen kialakult, hogy évenként 2-3 könyvtár munkáját olyan mélységben vizsgáljuk meg, hogy egész politikai, szakmai tevékenységéről megközelítően teljes képet kapjunk. Ebben az esetben a könyvtár általános külső és belső rendjét, munkaszervezését és az egyes szakterületek helyzetét, együtt vizsgáljuk, ezáltal arra törekszünk, hogy hosszabb időre segítsük az egész kollektiva munkáját. Az ilyenkor készített jelentések maradandó dokumentumai a könyvtáraknak és megtárgyalásuk - a kerületi tanács, esetenként a kerületi pártbizottság munkatársának részvételével is - eseményszámba megy.

Az általános szakmai vizsgálatok mellett szokás, hogy az osztály munkatársai nem egy konkrét szakterület módszertani irányítóiként, hanem általános jelleggel egy-egy könyvtár alaposabb vizsgálatát végzik. Évenként 5-6 könyvtárban kerülünk ilyen módon áttekintést a munkáról. A KKO kollektívája ebben az évben is sort kerített ez utóbbi típusu, megadott szempontok alapján végzendő vizsgálatra. A XI. kerületi 6-os gyermek, a békásmegyeri 21/1-es fiók, a Csepel királyerdei 30-as, a rákoskereszturi 36-os és a rákoscsabai 40-es könyvtárban. A vizsgálatot végezték: Benkő Zoltánné, Király Lászlóné, Sándor Ottóné, Gál Györgyné, Hargitai Nándorné/
A munka főbb tapasztalatai a következők:

1./ Szurópróbával ellenőriztük hány új /1965-óta megjelent/könyvet kínálnak a könyvtárak a szabadpolcon. Az öt könyvtár között is igen nagy a szóródás, - 20-46 %-os.

Ez összefügg általában a könyvellátás mértékével is, amely szintén nagyon eltérő. Ahol az egy olvasóra jutó könyvek száma magas - az új könyvek aránya kisebb; még akkor is, ha egyébként egy-egy olvasóra több új könyv jut, mint a többi könyvtárban. Az arányok megfelelő kialakítása az állományfejlesztés fontos elvi kérdése. Ezért a tapasztalatok alapján azt javasoljuk, hogy a könyvtárvezető a fölös állomány leválasztása előtt - ha már részletes elemzést nem végez - legalább ilyen új-régi aránypár számításával alapozza meg munkáját.

A könyvek állaga - különösen a néhány év előtti állapottal összevetve kedvező. Az öt könyvtár közül azonban egyben nem borítják fóliával a könyveket. Ezen változtatni kell, mert kár lemondani az állományvédelem e már jól bevált eszközéről.

2./ A könyvek nyilvántartása a vizsgált könyvtárakban megfelelő, biztonságos. Az öt könyvtár közül kettőben az előírásoknak megfelelő állomány-nyilvántartás mellett vezetik a régi cimleltárkönyvet. 1969-ben, többszöri vita után az Igazgatóság jóváhagyta a jelenlegi, 1967 január 1-től bevezetett nyilvántartást és az ezt követő kiegészítéseket azzal, hogy 1970-ben valamennyi könyvtárvezetővel és feldolgozó munkatárssal a legrészletesebben megbeszéli. Ezt követően készítjük elő a Kezelési Szabályzat "állománynyilvántartás" c. fejezetének új kiadását.

3./ A kölcsönzők és a kölcsönzött kötetek számának megállapítása négy könyvtárban egyöntetűen történik. Eszerint a csak könyvet visszahozó olvasót, a csak hosszabbított, a telefonon-hosszabbított is kölcsönzőnek tekintik, a hosszabbított kölcsönzött köteteket pedig kölcsönzött köteteknek. Telefonon mind az öt könyvtárban hosszabbítanak. Mindegyikbe járnak helybenolvasási, tájékoztatási igénnyel, nem könyvtártagok is. A kölcsönzők és a kölcsönzött kötetek számának ilyen megállapítása a gyakorlat szerint a legegyszerűbb és a nagy számokat nem befolyásolja alapvetően. A kölcsönzési statisztika ellenőrzésekor az osztály munkatársai mindenkor pontos adatokat találtak.

Az olvasótermi, helybenolvasási nyilvántartás az öt könyvtár közül csupán egyben megoldott. Referenz-kérdések viszont igen változatos összetételben merülnek fel mindenhol. Ezekről a vizsgálat alkalmával részletesen beszámoltak a könyvtárosok, de rögzítésüket csak részben és nem is minden könyvtárban végzik. Az ezzel kapcsolatos kérdések részletesebb megvitatására jó alkalom lesz az őszi szakmai megbeszélés.

4./ A vizsgálat az olvasók számának alakulására külön gondot fordított. Ez év első három hónapjában az öt könyvtár közül háromba több új olvasó iratkozott, mint az előző év hasonló időszakában. A másik kettőben azonosak a számok. Ennek megfelelően alakult a kölcsönzési intenzitás és az olvasótermi látogatás is, amelyet az egy-egy hét folyamán jelentkező olvasók összehasonlításával állapítottak meg.

Az őszi évad indulásakor e néhány könyvtár tapasztalata alapján, különösen az általános-, a középiskolai és szakmunkás tanulók szervezésére kell nagy gondot fordítani mindenhol, ahol a telítettség nem jelent elháríthatatlan akadályt. E szervező munkához - elsősorban a hosszabb karbantartási szünet után nyitó könyvtáraknak - a Propaganda Osztály biztosít propagandaszközöket.

- 5./ A könyvtári propagandamunka ellenőrzése keretében a különböző akciókba való bekapcsolódást vizsgálták. E téren még az öt könyvtár között is nagy az eltérés. Az MSZBT olvasómozgalom két könyvtárban jól sikerült, kettőben nem szervezték. /A gyermekkönyvtárat nem érintette/. A KISZ olvasónaplónak négy könyvtár közül csak egyben van nyoma. A gyermek-olvasónaplóval az öt könyvtár közül négyben foglalkoztak.
- 6./ A katalógusok a vizsgálat szerint három könyvtárban rendben vannak, egyben revízió alatt állnak és egyben revízióra szorulnak.

Összefoglalva: az öt könyvtár vizsgálata alapján úgy ítéljük meg, hogy az általános túlterhelés, továbbá az ismert anyagi és személyzeti problémák ellenére, a vizsgált könyvtárakban a munka megfelelő és a vizsgálat észrevételei a könyvtárvezetőket további erőfeszítésekre ösztönözték.

Szívesen vennénk, ha a vizsgálatok e formájáról a könyvtárvezetők és könyvtárosok kifejténék véleményüket, hogy az ellenőrzés hatékonyságát növelhessük,

DOBOS PIROSKA

REFLEKTORFÉNYBEN A FOLYÓIRAT SZERZEMÉNYEZÉS ÉRTEKEZLET A KERÜLETI KÖNYVTÁRAK OSZTÁLYÁN

Julius végi osztályértekezletünk tárgya a kerületi könyvtárak folyóirat szerzeményezése volt.

Dobos Piroška bevezetőben meghatározta a téma napirendre tűzésének célját:

- 1./ Szükségessé vált e témakörben az elvi szempontok leszögezése, tisztázása.
- 2./ A könyvtárosok gyakorlati tapasztalataival kívántuk összhangba hozni saját elgondolásainkat.

Ennek érdekében résztvettek megbeszélésünkön kerületi könyvtárosok is, a VII. kerület, Kertész utcai 22-es, a XI. kerület, Karinthy Frigyes uti 6-os, a IV. kerület, Ujpest Bajcsy Zs. uti 28-as felnőtt, illetve a VI. kerület, Liszt Ferenc téri 1-es és a IX. kerület, Hámán Kató uti 7-es gyermekkönyvtárakból.

Két referátum hangzott el, Benkő Zoltánné a gyermekkönyvtárak folyóirat-ellátottságát ismertette, Hajdu Miklósné a felnőtt könyvtárak folyóirataival foglalkozott. Mindkét referátum hangsúlyozta: a könyvtárosok számára a könyvek mellett rendkívül fontos a megfelelő folyóiratok biztosítása, hogy információképesek lehessünk! A folyóiratoknál is érvényes az elv, hogy a könyvtár előnyben van az egyéni vásárlókkal szemben, hiszen nagyszámu folyóirat beszerzésére képes. Így az érdeklődők különféle rétegeit, sokféle szórtigényt tud kielégíteni. Tul kell jutnunk azon a szemléleten, hogy kevés a pénz folyóiratok vásárlására. Egy-egy gyenge könyvvel szemben gazdaságosabb színvonalas folyóirat előfizetése. A könyvtáraknak természetesen körültekintően kell eljárniuk a beszerzésnél. Az éves folyóiratrendelésnél figyelembe kell venni az előző évi folyóiratjegyzéket, hozzátéve az újabban jelentkezett olvasói igényeket és az újonnan megjelent folyóiratokat. Természetesen különbséget kell tennünk e téren az egyes könyvtárak között. Fokozott gonddal kell eljárniuk az olvasóteremmel rendelkező könyvtáraknak és azoknak, ahol hétfélig nyitvatartás is van. Más követelményeket támasztunk a nagy és kis könyvtárak, valamint az önálló gyermekkönyvtárak esetében is.

A gyermekkönyvtári folyóiratokról szólva felvetődött, hogy a gyermekszajtó rendkívül szegényes. A gyermekkönyvtári csoport már több éve úgy segít ezen a nehézségen, hogy figyelemmel kíséri a felnőtteknek szóló periodikákat és azok köréből tett és tesz javaslatot az állomány bővítésére. Így értük el, hogy a gyermekkönyvtárakban 27 féle folyóirat található. Önálló gyermekkönyvtárakba általában 21 - különálló gyermekrészlegekbe 18- a gyermekrészlegekbe 6-8 féle folyóirat jár. 1966-ban a KKO utasításban szabályozta a folyóiratok köttetését és tékázását. Ez befolyásolja a megrendelt folyóiratok példányszámát. A könyvtárak több példányban vásárolják azokat a folyóiratokat, amelyeket kölcsönöznek vagy analitikusan feltárnak. Így a gyermekkönyvtárakban két példányban találjuk meg a gyermeklapokat /Pajtás, Kisdobos/ és azokat a folyóiratokat, amelyekből elemző katalógust készítenek /Föld és Ég, Turista/.

A gyermek csoport évről évre figyelemmel kíséri a gyermekkönyvtárak folyóiratrendelését, külön megjelöli a kötelező és ajánlott folyóiratokat. Így elértük, hogy az Ifjú Zenebarátra, az egyetlen gyermek szakfolyóiratra ma már 20 könyvtár fizet elő a korábbi 3-10 példányos rendeléssel szemben. Ez évben is újabb javaslatokat teszünk. Ezzel azt is elérjük, hogy egyenletesebb lesz a gyermekkönyvtárak folyóirat ellátottsága. A folyóirat választékot könyvtáranként is megvizsgáltuk. Egyes folyóiratok szerint is vizsgáltunk, pl. a Buvárt egy gyermekkönyvtár, a Turistát három gyermekkönyvtár nem fizette elő.

Szeretnénk, ha valamennyi gyermekkönyvtár megrendelné a Népművelést, a Könyv és Nevelést, a Rádió és Televízió Ujságot pedig azért, hogy figyelemmel kísérhesse a műsort, ahhoz könyveket ajánlhasson. Kötelezően előfizettetjük az Őrsvezetőt, az Uttörőszövetség lapját és a Hobby című negyedéves folyóiratot. A külföldi folyóiratokat jelenleg csak a Murzilka képviseli.

Hajdu Miklósné beszámolójában felhívta a figyelmet a hivatalos lapok előfizetésének fontosságára. Ezek, a folyóiratok között, a kézikönyvek szerepét töltik be, a törvények, rendeletek, utasítások, stb. közlésével. Az olvasók kíváncsiak arra, hogy a könyvtárba milyen folyóiratok járnak, ezért feltétlenül szükséges a folyóiratcím-felvételeket a betűrendi és szakrendi katalógus megfelelő helyére besorolni. Az irodalmi analitikus katalógus biztosítja a folyóiratok belső tartalmi feltárását, amely rendkívül hasznos különösen a közép- és főiskolás fiatalok és kutatók számára. - A felnőtt könyvtárakban a legnagyobb arányban az ismeretterjesztő folyóiratok találhatóak. Témacsoportok szerint ismertette a hálózat folyóirat ellátottságát és megemlítette a hiányosságokat is.

A legnépszerűbb természettudományi és technikai lapok szinte kivétel nélkül minden könyvtárban megtalálhatók, de például a Középiskolai Matematikai Lapokat csak négy könyvtárban fizetik elő. A politikai lapok mindenütt megvannak, de a Közgazdasági Szemle csak 5 helyen. Az irodalmi folyóiratok minden könyvtárba járnak, sok helyen több példányban is, kölcsönzés céljából, de a vidék irodalmi folyóiratai, például az Alföld, Jelenkor, Tiszatáj nagyon csekély számban találhatóak meg, holott központi irodalmi katalógusunk ezek cikkeit is feltárja. A művészeti folyóiratokat, /Muzsika, Művészet, Muzsák, a Színház stb./ is sokkal több helyen kellene előfizetni, mivel egyébként is igen szerény helyet foglalnak el a folyóiratok körében.

A vita során:

Mikó Zoltán hangsúlyozta: Egyenletesebbé kell tenni a szerzeményezést, s biztosítani, hogy minden könyvtárban megfelelő helyet kapjon a folyóiratok rendelése, elhelyezése, felhasználása. Nem nélkülözhetők a könyvtári, népművelési szakfolyóiratok. Néhány könyvtárba idegennyelvű folyóiratok rendelése is időszertű.

Kamarás Istvánné 6-os könyvtár: A könyvtárosok nem ismerik eléggé a megjelenő összes folyóiratot, szükséges lenne, hogy folyóirat címjegyzéket kapjanak. /Részletes, tematikus, tartalmi jellemzést, árat, könyvtári kezelés jelét stb. adó folyóirat-min-tajegyzék az Új Könyvek 1970/10.sz. 53-60.l-on/

Bikácsiné javasolta, hogy a központi folyóiratolvasóban kiállításon kellene bemutatni a hazai periodikákat az érdeklődő könyvtárosoknak.

Királyné felveti a folyóirat használat vizsgálatának fontosságát. Jó tapasztalatok mutatkoznak ott, ahol kölcsönzik a folyóiratokat.

Kertész Pál, 28-as könyvtár: Kéri a köttetendő és tékázandó folyóiratok jegyzékének újbóli kiadását, mert számolni kell a könyvtárak férőhely hiányával. Helyes lenne megjelölni a gyermekkönyvtárakhoz hasonlóan a beszerzésre javasolt folyóiratokat.

Az osztályértekezlet tanácskozási nyomán;

1./ az őszi folyóiratrendelés előtt a központ Folyóirattermében bemutatót rendezünk a javasolt folyóiratokból.

2./ 1971-ben újra szerepeltetjük a célpremiumos feladatok között a folyóirat használat vizsgálatát.

- 3./ az 1-es könyvtár számára már elkészített folyóiratot ismertető leporellót általános érvénytel sokszorosítottjuk a többi könyvtár számára.
- 4./ a rendszeresített könyvismertetések kapcsolják össze a könyvtárak folyamatosan egyes cikkek, illetve egyes folyóiratok ismertetésével.

B. BARTHA ILONA -
H. DRECHSLER ÁGNES

SORONLÉVŐ FELADAT:

az olvasóportrék megírása

A Könyvtári Hiradó már több ízben foglalkozott az olvasóportré készítéssel.

A fiatalokra vonatkozó igény és izlésvizsgálatunk most utolsó fázisához érkezett. Az anyag feldolgozása egyéni olvasói portrévá, izgalmas összegező és egyben alkotó feladat a könyvtárosok számára.

Az olvasóportrék adatai alapján két könyvtárban már néhány portré elkészült, s e jellemzések megvitatása után az olvasásszociológiai szakbizottság jóváhagyta a vázlat tervét. Ennek alapján logikus rendbe kerülnek majd az elmúlt évben gyűjtött kölcsönzések tanulságai és a kérdőívek válaszai.

Az érdekelt könyvtárosokkal folytatott megbeszélés legfőbb tanulsága, hogy a portréban az olvasó ismerete minden egyéb felméréshez képest lényegesen mélyebb elemzést tesz lehetővé. A beszélgetések, a könyvtárosok feljegyzései - amelyeket e fiatalokról készítettek - a kölcsönzések, az olvasó egy-egy kijelentésének mélyebb tartalmat adhatnak, így biztosabb értéktételhez segítik hozzá a portré megíróját.

Az olvasók által kitöltött könyvjegyzék kategorizálásához készített segédanyagot újabb jegyzékkel egészítettük ki, hogy mind több könyv feldolgozásához biztosítsuk az egységes besorolást. Minden elolvasott könyvre nem tudunk jelzést adni, miután az olvasók a teljes állományból kölcsönöztek. / Természetesen a problematikus eseteket megbeszéljük. / A portrék megírásának határideje november 1. Így terveink szerint év végéig az összegyűjtött anyag alapján lehetségessé válik néhány főbb tanulság levonása.

GÁL GYÖRGYNÉ

" TANULÓ " KÖNYVTÁROSOK

Ha valaki tudja, mit jelent tanulni, - könyvtáros kollégáink igazán tudják. Hiszen a hálózatban dolgozó munkatársaink, idősebbek és fiatalok, régebben, vagy mostanában, találkozhattak a munka melletti tanulás különböző problémáival.

Tanulni jó, ezt mindenki érzi és tudja, hiszen tanulmányai során tapasztalta. Az így tanulás azonban igen sok áldozatot, lemondást, erőfeszítést kíván. Nem is olyan régen még magam is napi könyvtárosi munkám mellett tanultam. Elindultam tehát, hogy kollégáim közül néhányat megkérdezzek: hogyan képes napi munkája mellett kitűzött célját, a tanulást, a továbbképzést megvalósítani.

Kuskó Ágnes VII.kerületi 2-es könyvtár: " A könyvtárosképző szaktanfolyam II. évét végzem. Bizony sok problémám van. A legfontosabbak: nincs tanulmányi szabadságom, /bár tudom, sokan végezték el így a hálózatban ezt a szakot/. Hetente három alkalommal járok tanfolyamra. Késő estébe nyulik az oktatás. A közbeeső napokon kell felkészülni az órákra. Ebben az évben nagyon megdrágult a tanfolyam: 497 forint tandíjat fizettem. A tankönyveket is nehezen lehet beszerezni. Korábban végzett kollégáinktól kell elkérni ezeket, ha eredményesen akarunk felkészülni. Sajnos, sokszor az is előfordult, hogy egy-egy nyelvórára hiába kéredezkedtem el a könyvtárból, mert a tanár nem jelent meg az órán. Így az én időm kárba vészett, és a tananyagban is nehezen pótolható lemaradás keletkezett."

Vándor Katalin VIII.kerületi 9-es könyvtár: " A SZOT kezelésében lévő és Debrecenből Budapestre helyezett népművelő-könyvtárszakos tagozat II. éves hallgatója vagyok. Milyen problémáim vannak? Keveslem a tanulmányi szabadságot, mert 21 plusz 15 nap tanulmányi szabadságot kapok és ez csak az előadások látogatására elegendő. Havonta négy napot kell bejárni a Tárogató uti iskolába. Itt előadásokon kapjuk az anyagot. Ez megkönnyíti a vizsgákra való felkészülést. De jó lenne, ha a vizsgák előtt még néhány nap szabadságot kaphatnék, hogy átismételve mindent, alaposabban fel tudnék készülni például könyvismeret-re. A mi tankönyv ellátásunk elég jó. Tanáraink humánusak, tanulásunkhoz minden segítséget megadnak. Helyzetemmel különben elégedett vagyok."

Rauchmann Judit II.kerületi 37-es könyvtár: " A könyvtárosképző szaktanfolyam társadalomtudományi szakát fejeztem be az idén. Örülök, hogy végeztem, most már egy kicsit megkönnyebbültem. Hogy milyen problémáim voltak tanulmányaim során? Először is: nagyon éreztem a tanulmányi szabadság hiányát, mert e két és fél év alatt a napi munkám mellett semmi másra nem jutott időm, csak tanultam. A pótórák beiktatása a tanításba elég sok zavart okozott, mert ezekre külön el kellett kéredezkedni munkahelyemről. Ez kollektívánkban olykor zavart okozott, de meg kell mondanom, hogy munkatársaim megértőek voltak, segítettek, támogattak, hogy se az ottani munkában, se az én tanulásomban fennakadás ne legyen."

A nyelvoktatásunkban adódtak nehézségek, előfordultak színvonal különbségek, főleg a fordításra esett a hangsúly és ez bizony érezhető volt a gyakorlatunkban. És még valamit: az utolsó évben nagyon drága volt az oktatás: 497 forintot fizettem és ezt bizony sokallom."

Varga Márta II.kerületi 37-es könyvtár: " Az ELTE Bölcsész tudományi Karának történelem-könyvtár szakos V. éves levelező hallgatója vagyok, Igen magas a követelmény az egyetemen. Ez nem is baj. Nagy a megterhelés, mert napi nyolc óra után úgy érzi az ember, hogy képtelen tanulni, fáradt, ideges, kimerült. Történelemből a színvonal jóval magasabb, mint könyvtárszaktól. Így természetes, hogy történelemből van több jegyzetünk: ezek nagyon drágák és sokszor bizony nehezen beszerezhetőek. Vannak olyan régebben megjelent jegyzetek, melyek szinte elérhetetlenek: sem a könyvesboltokban, sem könyvtárakból nem lehet beszerezni, mert vizsgaidőszakban mindenki ezeket keresi. A tanulmányi szabadsággal nincs problémám, megkapom rendesen, ami jár, kivehetem vizsgaidőszakban, nem görditenek akadályt elébe. Munkatársaim megértőek, segítenek, szabadságom alatt dolgoznak helyettem is, beszerzik tankönyveimet, ha nekem nem sikerül. Egyébként hárman járunk a hálózatból ugyanerre az évfolyamra, ez bizonyos fokig könnyebbség mindannyiunknak, mert cserélhetjük egymás között jegyzeteinket, tankönyveinket."

Rátky Györgyné VIII.kerületi 9-es gyermekkönyvtár: " A marxizmus-leninizmus esti egyetem esztétika szakosítójának II. éves hallgatója vagyok. Volt problémám nem is kevés. Mikor az első évfolyamot végeztem, nem kaptam tanulmányi szabadságot, Második évre azonban ez is megoldódott. Mind a Központban, mind helyileg támogattak a kollégáim. Tankönyveinket rendre meg tudjuk vásárolni a tanszéken, a kötelező irodalmat pedig minden könyvtárban megtaláljuk. Tandíjam 125 forint. Kollégáim megértőek; bármikor elmehetek tanulmányi szabadságra, amikor csak szükséges, hogy ezzel is segítségemre legyenek. A tanulmányaimhoz a kötelező irodalmat a szomszédos felnőtt könyvtárból szerezem be. Nehézségeim nincsenek, első évben általános filozófiát tanultuk, most térünk rá az esztétikára."

A fenti véleményeket, gondokat, örömeiket találomra válogattam ki és szedtem csokorba hálózatunk különböző könyvtáraiból, a különböző oktatási formák művelőitől. A megkérdezettek mindannyian fiatalok, telve tervvel, céllal, vággyal: tanulni akarnak. Érzik, hogy sok segítséget kapnak, tudják, hogy maguknak is áldozniuk kell és ezt szívesen teszik. Akadnak azonban nehézségek, amelyek olykor az érdekelteknek nagyobbaknak tűnnek, a valóságosaknál. Bizonyára lehetne még több segítséget adni számukra, például központilag, esetleg a Központi Könyvtárba beszerezni jegyzeteket, tankönyveket, segédkönyveket, hogy ezeket vizsgaidőszakban, de év közben is rendszeresen kölcsönözhessek a saját tanulóink. Ezzel is sok időt, fáradságot, bosszúságot kerülhetnénk el és sok segítséget adhatnánk nekik.

KOPRÉ JUDIT

2-es könyvtár

EGY VITA MARGÓJÁRA

A könyvismertetésekről

A tartalmas, eredményes könyvismertetések szükségességét senki nem vitatja. Sokkal gyakrabban vitatkozunk azon, hogy milyen objektív tényezők járulnak eredményességükhöz.

Elsőként - véleményünk szerint - a r e n d s z e r e s s é g, mely lehetővé teszi a könyvtárosok folyamatos tájékozottságát.

Második fontos mozzanat a t e r v s z e r ű e l ő k é s z i t é s. Az ismer-tetést előkészítő könyvtárvezető, az "Uj könyvek" recenziói alapján, a könyvek átnézé-se után, nagy alapossggal válassza ki az ismertetést kívánó könyveket. A munka során fokozottabb figyelmet érdemelnek azok a kiadványok, melyek várhatóan nehezebb feladat elé állítják majd a könyvtárosokat /például: a kevésbé ismert szerzők művei, vagy a sajtó előzetes jelzései alapján problematikusnak minősülő könyvek/.

A felsoroltakon kívül természetesen sok más szempont is ráirányíthatja a figyelmet egy-egy könyvre, de a cél minden esetben az, hogy a könyvtáros segítséget kapjon, ha a műre vonatkozó információkat nehezebben tudja megszerezni, továbbá a mű értékelésé-nél problémái lehetnek.

Az ismeretterjesztő műveknél általában az a gyakorlat, hogy mindenki érdeklődési körének megfelelő könyvet választ. Ez megkönnyíti a felkészülést, de nem árt, ha a könyvtáros törekszik arra is, hogy bővítse érdeklődési körét.

A legfontosabbak mégis a t a r t a l m a s b e s z á m o l ó k.

Saját tapasztalataim alapján mondhatom, hogy számomra mindig akkor volt eredményes a könyvismertetés, ha a beszámoló - kerülve a túlzott szubjektivitást, továbbá a tulaj-ságosan differenciált "irodalomtörténeti értékelést" - elsősorban praktikus tanácsok-kal szolgáltak, olyan adatokkal, melyek az olvasószolgálati munkában felhasználhatók. Hasznosíthattam az ismertetésekéből a szerző személyére vonatkozó fontos adatokat, to-vábbá hogy a beszámoló megpróbálta elhelyezni a művet az adott életműben.

Kétségtelen: az ilyen szempontok szerint tartott beszámoló nehezebb feladat elé állít-ja a könyvtárost, mintha a tartalmat részletesen ismertetné. Az utóbbira nincs is szükség, mert az "Uj könyvek" recenziói ezt általában elvégzik. Sokkal fontosabbak azok az adatok, melyekkel gyakran az "Uj könyvek" adós marad, vagy csupán röviden ad-ja meg.

Utolsó, de nem kevésbé fontos tényező a k ö n y v t á r o s o k a k t i v i -t á s a. Azokon a könyvismertetéseken, amelyeken résztvettem, a könyvtárosok kiegészít-ő adatokkal segítettek, éltek a vita lehetőségével, mely a problematikus könyvek ese-tében rendkívül szükséges. Ezek az ismertetések valóban hasznos kísérői az olvasószol-gálati munkának. Éppen ezért nem lehet tőlük eltekinteni, így az osztály fontos fela-datának tartja szorgalmazásukat és ellenőrzésüket.

BENKŐ ATTILÁNÉ

ELŐZETES

Az év végén, összegyűjtött tapasztalataink alapján, szakmai vitát tartunk a kerületi könyvtárak könyvállományáról.

A vitán napirendre kerül a könyvtári állomány fejlesztésének néhány elvi kérdése /gyűjtőköri problémák, kis és nagy könyvtárak gyűjteménye, az állomány kurrenciája, az állománnyal kapcsolatos követelmények stb./, az állomány összetételének alakulása, a szerzeményezés tapasztalatai, - az olvasói igény és a könyvkiadás tükrében - az egyes szakcsoportok, a szépirodalmi és ismeretterjesztő művek aránya, a szépirodalmi állomány összetétele /a hagyományos kölcsönzési statisztika szerint, - reprezentatív adatok alapján - műfaji bontással kiegészítve/, folyóiratok kihasználtsága, kölcsönzése stb. Nagyon szeretnénk, ha kollegáink aktív részvételükkel tennék majd eredményessé a vitát. A vita vezetője Királyné kéri, hogy előzetes észrevételekkel, ötletekkel is támogassák az előkészületi munkákban.

KERÜLETI KÖNYVTÁRAK OSZTÁLYA

CSEH ÉS SZLOVÁK IRODALOM NÉPSZERŰSÍTÉSE A 40-ES KÖNYVTÁRBAN

A könyvtárosok továbbképzésének utolsó előadását június 13-án tartották meg a Fővárosi Tanács klubhelyiségében. Az előadás témája a mai cseh és szlovák irodalom; az előadó Cserői Oszkár volt.

Az előadás kapcsán felvetődött bennünk az a kérdés, hogy a szomszédos szocialista országok irodalmát, pontosabban Csehszlovákia, Lengyelország, Románia, Bulgária és a Német Demokratikus Köztársaság irodalmát miért olvassák könyvtárainkban ilyen alacsony százalékban?

Tehetünk-e ez ellen valamit?

Próbáljuk meg. Tárjuk fel jobban olvasóink előtt. A népszerűsítés legegyszerűbb módját választottuk. A cseh és a szlovák irodalom köréből 45 szerző 105 könyvét kiemeltük és ajánló polcon helyeztük el. Julius 1-től 31-ig figyeltük, hányan olvassák e műveket. Szóbeli propagandát nem folytattunk. A választást az olvasóra bíztuk.

Az eredmény: 124 alkalommal kölcsönöztek a kiemelt könyvekből. Ez a felnőtt részleg július havi statisztikájának 3,5 %-a. Az elmúlt év reprezentatív adatai szerint a népi demokratikus irodalom forgalma 4,6 % volt.

Elgondolkoztató, hogy milyen százalékarányu forgalmat tudtunk volna lebonyolítani, ha szóbeli propagandát is folytattunk volna?

Vajon mi lenne az eredmény, ha figyelésünket az egész népi demokratikus irodalomra kiterjesztenénk?

Javasoljuk, próbáljuk meg.

A 40-es KÖNYVTÁR MUNKATÁRSAI

Tízemégy hónapi zárvatartás után július 1-én nyitotta meg kapuit a könyvtár. A felújítás során új külsőt öltött. Kicserélték a régi ablakokat, az elavult, kikopott parkettet műanyag padlóval borították. A sárga falak, a zöld padló, a világos butorok, az új függönyök meleg, barátságos környezetet biztosítanak az olvasóknak és kellemes munkahelyet a könyvtárosoknak. Élt a könyvtár a lépcsőház adta lehetőséggel, a nagy falfelülettel, ahol a "Budapest szocialista fejlődése" című kiállítást helyezték el, mintegy tartalmas, impozáns külsőt teremtve a könyvtárba igyekvőknek. A könyvtár alapterülete nem nőtt, de a válogatási tér nagyobb lett a polcok más elhelyezésével, s a ruhatár lépcsőházba történt kihelyezésével. A szabadpolcon tartható könyvek számát megkétszerezték, s ezzel elérték azt, hogy a műszaki és természettudományos irodalmat nem külön, hanem az állomány többi részével szerves egységben tárolhatják. Az új megoldással kényelmesen böngészhetnek az olvasók. A könyvtárvezető véleménye szerint: "A nehéz perióduson túl vagyunk, s a forgalom a szokásos nyári időszaknak megfelelő." Az olvasókat visszahívó-levelezőlappal értesítették a könyvtár nyitásáról. Az értesítést lépcsőzetesen küldték el, hogy a tumultust kiküszöböljék. Az első nap kétszáz felnőtt és hetven gyermek látogatta a könyvtárat.

Arra a kérdésemre, hogy a tapasztalatok birtokában mit javasol a tatarozás előtt álló könyvtárak vezetőinek, azt válaszolta - "Ne legyenek optimisták". Az indokok a következők: az építőiparban sajnos gyakori a határidőelcsúszás, ami jelen esetben "maraton" volt. Ugyanis első átadási határidőként 1969. október 1-e szerepelt. Bár a Gazdasági Osztály illetékesei biztosították a kellő segítséget, nem ártott volna - s ez főként a jövőre vonatkozik - nem ártana az átalakításban résztvevő vállalatok munkájának gyakoribb ellenőrzése. Abban az esetben ha a határidőt nem tartják be, élni kellene a törvényadta lehetőségekkel, /pl. kötbér/, hogy az olvasók ne 14 hónapig várjanak, amíg újra birtokukba vehetik a könyvtárat. Ujpest esetében, munkáskerület lévén, ez súlyosabban esik latba. Azt kérném a könyvtárvezetők nevében, az olvasók érdekében, hogy a Gazdasági Osztály illetékesei kellő időben adjanak jelzést a tatarozás során felmerülő problémákról, még akkor is, ha az kellemetlen. Így a könyvtárvezetők tudnák, hogy a további intézkedésig mire számítsanak.

Köszönet illeti a IV. kerületi Tanácsot, hogy a zárvatartás időszaka alatt az Ady Endre Művelődési Házban helyet biztosított az olvasótermünknek, továbbá a kerületi Uttörőházat, ahol a gyermekkönyvtár ez év április 4-ig működhetett.

A könyvtár célja a továbbiakban - mondta Kertész Pál, a könyvtár vezetője - "az olvasók visszaszerzése, az elmúlt évi beiratkozott olvasószám elérése, a könyvállomány teljes rendbetétele".

Eredményes, jó-munkát kívánunk!

KOVÁCS CSILLA

ÁLLOMÁNYELLENŐRZÉS A 10-ES GYERMEKKÖNYVTÁRBAN

Könyvtárunk 1964-ben nyílt, azóta az idén tartottunk először állományellenőrzést. A könyvtár állománya 8500 kötet. Az állományellenőrzést ketten, három hét alatt végeztük, ugynevezett ellenőrző lapokkal. Ez idő alatt a kölcsönzés szünetelt.

Az állományellenőrzés előkészítése: a zárás napjáig minden szükséges dokumentumot naprakész állapotba helyeztünk:

1. Tisztáztuk, hogy hol vannak könyvtételek /kötészet, kártérítés, perlés, lejárat, leírás, ami még nincs leírva/, mindent ami leltárba való, bedolgoztunk-e, a csoportos leltárkönyvbe bevezettünk-e minden tételt.
2. A lehetőség szerint tisztáztuk az elcsereült könyvkártyákat.
3. Előkészítettük a dokumentumokat: cimleltárkönyveket, beszerzési és leirási jegyzékeket.
4. Minden raktárlapot a helyére tettünk;
5. Ugyanígy minden könyvet is.

Ezek után elkezdődhetett ellenőrző lapok segítségével az állományellenőrzés. A polcokon sorba menve minden egyes könyvről katalóguslap nagyságu kartont készítettünk, amelyre felírtuk a könyv leltári számát, szerzőjét és címét. Egyikünk írt, a másik diktált és egyuttal pecsételte a könyvet és a könyvkártyát. Negyven percenként tizenöt perc szünetet tartottunk és "szerepet" cseréltünk. Naponta mintegy ezer könyvről tudtunk cédulát írni. A könyvek után a lejáratban lévő könyvkártyák, a kötészetben és perlésben lévő könyvek kártyái következtek. Naponta számsorrendbe raktuk és beosztottuk az aznap megírt cédulákat. Így egyszerre nem mind a 8500 kártyával kellett "kártyázni", csak kb. ezerrel; változatosabb volt az egész napi feladat is. Menet közben kiderült, ha elhallás vagy elírás miatt azonos leltári számon két könyvcím szerepelt - azonnal utána lehetett nézni, hogy melyiknek mi a helyes száma. Ezért nagyon fontos, hogy a cédulán szerző és cím is szerepeljen, mert csak szám után nem tudtuk volna a könyvvel azonosítani. Amikor minden cédula számsorrendben volt, elkezdődött a cédulák és bizonylatok összeolvasása. Egyikünk nézte a cédulákat és ahol nem szerepelt szám /pl. 5 után 8 következett/, akkor mondta a hiányzó számokat /6 és 7/. A másik a cimleltárkönyvben követte a számokat. Ha ott a jelzett könyvek törölve voltak, akkor mehetett tovább, ha nem, akkor a megfelelő számhoz tartozó könyvről cédulát írtunk leltári szám, szerző, cím és ár megjelölésével.

1967 óta a cimleltárkönyv megszűnt - a leírást a törölt könyvek növekvő számsorrendben meglévő raktárlapjai alapján tudtuk ellenőrizni. Ha olyan szám került elő, ami nem szerepelt sem a cédulaszámsorrendben, sem a törölt könyvek raktárlapjai között, a címet úgy állapítottuk meg, hogy a megfelelő beszerzési jegyzékből kikerestük.

Az összehasonlítás végén összegyűlt cédulaanyag adta ki a hiányt. Természetesen, ez után még lehet visszakeresni, a hiányként megmaradt cédulák alapján a leírási jegyzéket megnézni; nem sok, de egy-két tételt találtunk, amit menetközben elnéztünk. Az állományellenőrzés tulajdonképpen ezzel befejeződött. Szerintünk e módszer gyors és célravezető, igen nagy figyelmet és pontosságot igényel. A raktárlapok és cédulák egyeztetése már a kölcsönzés megindulása után is történhet, majd a katalógus revízió is.

KEREKES PÁLNÉ

ÚJ KIADVÁNY

Összeállította: Gálliczky Éva
Bp. 1970. Házi soksz. 4 l.

Negyedszázad telt el az 1945. augusztus hatodikai hirosimai, és az augusztus kilencedikei nagaszaki-i atomrobbantás óta. Erre emlékeztet bennünket a Memento Hirosima c. röplapbibliográfia is.

Négy kis szerkezeti egységben tárja elénk Gálliczky az atomkutatás történetét, azokat a világpolitikai eseményeket, amelyek közepette az atombomba "született", és továbbterjedésüket az elmúlt 25 évben. De a neves külföldi és magyar szerzők historiográfiai művei mellett azokat a napjaink kérdéseit boncolgató tudományos, ismeretterjesztő és szépirodalmi köteteket is felveszi, amelyek a bomba áldozatainak szenvedéseit takarják fel, sikraszállnak az új háborúk ellen, a leszerelési tárgyalásokat sürgetik, és az atomenergia békés úton történő felhasználásának nagyszerűségét ecsegtelik.

A július végi - augusztus eleji rekkenő kánikulában készült ez a hasznos, frapárs, propaganda munkánkban az elkövetkező évek során is jól hasznosítható, a témába vágó szociográfiát és oratóriumot, ifjusági regényt és himnikus költeményciklust egyaránt 39 tétele közé soroló röplap - kis szépséghibája talán, hogy néhány szerző neve betűhibásan íródott.

- s - n

KÖNYVAJÁNLÁS NAGY-NAGY KÉNYELEM SZERETETTEL!

/Kritikai megjegyzések egy röplap-bibliográfiáról./

Könyvtárunk évente 4-5000 példányban jelenteti meg azt az ajánlójegyzéket, amelyet a felnőtt könyvtáros a gyermekkönyvtárból átiratkozók kezébe adhat. Adhatja is! Már ami a klasszikusok ajánlását illeti. /Bár én még itt is vitatkoznék./ A modern anyagnál azonban már teljesen elavult a jegyzék, mintha az elmúlt négy-öt évben nem is lett volna könyvkiadásunk! A "Sci-fit" például változatlanul Martinov: A Föld nővére, Sztrugackij: Ugrás a jövőbe és két Wells könyv jelzik. /Sztrugackij műve már megjelenésekor is gyenge alkotás volt!/ Pedig az elmúlt évben jelent meg a kémiai Nobel-díjas Ábe Kobo: Negyedik jégkorszaka, Botond - Bolics új regénye, amelyet már németül is olvashatunk, jövő tavasszal láthatjuk a belőle készült filmet, - de sorolhatnék még jónéhányat.

A modern magyar irodalmat mindössze tíz mű képviseli - egyik sem fiatalabb megjelenésében öt évnél. /pl. Barát: Égő lándzsa, Györy: Viharvirág - akkor már legalább két folytatása a Sorsvirág és Tűzvirág is itt lenne; hiszen a trilógia befejező része már 1966-ban megjelent!/
Mert g y a n a k s z o m!

Az új amerikai prózát még mindig csak Harper Lee: Ne bántsátok a fekete rigót című regénye reprezentálja. Az elmúlt évek egyik legkeresettebb témaköre; a "szocialista krimi", vagy kém-irodalom is változatlanul Dold-Mihajlik: Ordások között című könyvével képviselteti magát. Ebben a témában, ennél jobb művekből könyvtárat lehetne összeállítani. /De még ennek folytatása is, a Fekete lovagok között, megjelent 1966-ban!/
Azt hiszem, könyvtáros kollegáim haragudnának, ha folytatnám a felsorolást, mi minden jelent meg, mi mindent lenne érdemes ajánlani "tizeneinknek". Ezért hát csak gyanumat írom le.

Mert g y a n a k s z o m!

Gyanakszom, hogy e kiadvány hasznavehetetlenségének egyetlen komoly oka a kényelemszeretet. Egyszer megcsináltuk - sokszorosítjuk évente. Pedig bővítése, módosítása, felfrissítése nem igényel nagy munkát. Tavasz-várás idején bármelyik könyvtári kollektívánk vállalná, hogy egy-két hét alatt használható kis ajánlójegyzékké "pofozza" ezt az elavult alapanyagot. De talán lenne más megoldás is. Mindegy, melyiket választjuk, csak jövőre tegyük meg. Mert ez és így, még négyezer példányban sem ér semmit. Még akkor sem, ha kiosztjuk a gyerekeknek és azt hisszük, hogy használják is valamire. Bár még akkor is kérdéses, ér-e valamit, ha tényleg használják. Mert irodalompropagandának gyenge.

Ezzel mondandóm végére is értem. A múltot változtatni nem lehet, a jelen e téren olyan, amilyen - de legalább a jövőt vigyázzuk féltőn.

Elnézést, hogy a megszokottnál élesebb voltam. Ugy érzem, a probléma nem olyan jelentős, hogy a kritikai megjegyzés nagyon-nagyon sérthetne valakit, annyira viszont fontos, hogy mégis szót ejtsünk róla.

S hogy gyümölcsöző is legyen hozzászólásom, ígéretet tehetek, kollektívánk, s a magam nevében is, hogy jövő tavasszal, ha idejében szólnak, szívesen elvégezzük e kiadvány felfrissítését.

MARUSZKI JÓZSEF

48-as könyvtár

Ez év tavaszára a régenigényelt, annotált, ajánló bibliográfia jelent meg a fiatalok számára. /77 könyv fiataloknak/ Miután ezt a röplaphoz hasonlóan nem lehet ingyenesen a fiatalok kezébe adni, sok könyvtár igényelte a régi jegyzéket, amelyet csak gyors sokszorosítással lehetett időben elkészíteni. Mivel a tapasztalat szerint mindkét kiadványra szükség van, jövőre a röplap frissítése megtörténik.

/KKO megjegyzése/

A CIMLEIRÁSI SZABVÁNY REVIZIÓJÁRÓL

A könyvtárosok szakmai továbbképzése keretében a megyei könyvtárak feldolgozó csoportvezetői és cimleiró munkatársainak júniusban, Egerben kétnapos konferenciát rendeztek. Ezen könyvtárunkat három központi és egy kerületi könyvtáros képviselte. A konferencia témája a készülő cimleirási szabvány revíziója volt, s a résztvevők számára előzetesen kiküldték a szabvány legfontosabb téziseinek vázlatát.

Az előadások során Fűgedi Péterné a könyvek cimleirási szabványának revíziójáról és a cimleírás kritikus kérdéseiről beszélt, majd tájékoztatást adott az időszaki kiadványok készülő új cimleirási szabványáról.

Salamon Józsefné, a Pest Megyei Könyvtár csoportvezetője a központi feldolgozás problémáiról tartott beszámolót.

Az előadásokat számos hozzászólás kísérte, s az új szabvány elkészülése előtt újabb megbeszélésre hívják a résztvevőket.

HAJDU MIKLÓSNÉ

A TÁRSADALOMBIZTOSITÁSI TANÁCS MUNKÁJÁRÓL

Ez év kezdetével társadalmi munkámban változás következett be. Számomra - bár már régezttem szakszervezeti tevékenységet - új területre kerültem. A T.T. elnöki funkciót hosszú éveken át ellátó Szász Károlyné nyugdíjba ment és e teendő ellátásra kértek meg. Kicsit félve fogadtam el. Az induláskor Uray Béla elvtárs támogatásáról biztosított, amit azóta is, bármilyen problémám van, mindig megkapok tőle. Kapóra jött a Szakszervezetek Budapesti Tanácsa szervezte tanfolyam, amelyen én is résztvettem. Itt kristályosítottak ki teljesen munkám követelményei.

Ezekről szeretnék szólni:

Talán először arról, amit pontosan talán sokan nem tudnak, mit is takar ez a két betű: T.T.? Társadalombiztosítási Tanács. Ez hat albizottságból, illetve vezetőkiből áll. Felsorolás helyett inkább egyes bizottságok működéséről, pontosabban Intézetünkben végzett munkájukról kívánok szólni.

1./ Legelsőnek mindjárt egy nálunk sajnos, még nem létező bizottságról:

A kifizetőhelyet ellenőrző bizottság munkáját pillanatnyilag egyedül látom el. Fontos és alapos felkészültséget igénylő munka, amihez csak hosszú évek gyakorlatával jut el az ember. Ezen a területen nagy segítséget kaptam SZTK ügyintézőktől, Pádárnétól. A betegségi biztosítástól kezdve az anyasági segélyek kifizetésének ellenőrzéséig vizsgálni kell valamennyi, a dolgozókat érintő konkrét biztosítási juttatást. Szeretném, ha fent elmondottak nem ijesztenék meg munkatársaimat - gondolok itt azokra, akikkel a közeljövőben beszélni fogok-, mert a terület fontosságára való tekintettel feltétlenül létre kell hozni egy két tagú bizottságot. Nekik havonta egy alkalommal jelent ez elfoglaltságot.

2./ A beteglátogatási "bizottságról" Könyvtárunkban nem beszélhetünk. Intézetünk felépítése és működése ebben a formában feleslegessé teszi. Beteglátogatási felelősünk Ecsedy Andorné. Ő tartja számon a beteglátogatásokat, illetve ellenőrzi, hogy az illetékes szakszervezeti bizalmi gondoskodott-e a csoportjába tartozó beteg meglátogatásáról. Kéri, jelezzék a bizalmiak, hogy hol találkoztak komoly problémákkal és főleg olyanokkal, melyeknek megoldásához mi is hozzá tudunk járulni.

3./ Az egészségügyi feladatokat az előzőkhöz hasonlóan, bizottság helyett, egy személyben Dávid Gyuláné látja el, mint egészségügyi felelős. /Várkonyvtár; 360-554 számú telefon/ Szervezi a vöröskeresztes akciókat, a véradást stb.

El szeretnék érni, hogy a gyengébb egészségi munkatársaink munkahelyi körülményeit felülvizsgálják. Gondolok itt az esetleg hosszabb betegségből gyógyultakra, de valamennyi dolgozóra egyformán. Esetleges kisebb beavatkozással is jelentős segítséget tudnánk adni e gondok megoldásához. Ezért kérünk mindenkit, hogy e problémákat minden esetben értesítsék Dávidnét.

4./ Az egyik legismertebb albizottságunk a segélyezési albizottság. Szalay Tibor, a központi könyvtészet dolgozója vezeti. Rendszeresen havonta tartanak ülést. Az itt felmerülő problémák egyrészt anyagi lehetőségeink korlátozottságából adódnak, másrészt a figyelmetlenül kitöltött űrlapokból. Kérünk mindenkit, de elsősorban a bizalmiakat ezek pontos kezelésére. A javaslatok nem lehetnek egy szavasak. Konkrét, megalapozott észrevételekkel támogassák a kérelmeket, mert a bizottság sokszor csak a leírtak alapján tud dönteni. Jó és bevált gyakorlat az, hogy a nehezebb ügyek tárgyalásakor mindig meghívják az illetékes bizalmit is, aki az írásos javaslaton túl, élőszóval is beszámol az ügyről.

5./ Nyugdíjügyi albizottságunkat az elmúlt hónapokban szerveztük újjá. Tichlerné, a titkárság dolgozója továbbra is vállalta a vezetését. Tekintettel a bizottság tagjainak nagy tapasztalatára - Pádárné, az SZTK ügyintézőnk és Árvainé, aki most már a munkügyi részlegünk dolgozója - reméljük, hogy a jövőben is sikeresen oldja meg a feladatokat. Munkájukhoz Csernák elvtársnő részéről is értékes segítséget kapnak.

6./ Utolsónak, de fontosságát, mozgalmas, jó ütemű - és népszerű - működését tekintve, egyáltalán nem mint utolsóról kell szólnunk az üdülési albizottságról. Máthéné végzi itt a munka nagyrészét. Ez az a terület, ahol szinte állandó jelleggel, folyamatosan dolgozni kell. Nagy rugalmasságot, ugyanakkor pontosságot igénylő társadalmi munka ez. Ahhoz, hogy valamennyi kérést kielégítve, a többség megaláztatására dolgozzunk, a könyvtár területén túl is megfelelő helyzetismerettel kell rendelkezni. Ez az amit Máthéné igyekszik legjobb tudása szerint megoldani és az előző évekhez hasonlóan is sikerrel teljesíteni.

Röviden ennyit akartam tevékenységünkről írni. Igyekeztem meghatározni az egyes albizottságok munkaterületét. Tettem ezt azért, hogy a felmerülő kérdések megoldásában munkatársainkat a legrövidebb úton tudjuk segíteni, hiszen egyszerűbb, ha egyenesen az illetékesekhez fordulnak.

ZSUKOVSZKI ERVINNÉ

T.T. elnök

Igazgatósági ülések

Az igazgatóság 1970. július 1-i ülésén döntött három megbízott könyvtárvezető véglegesítéséről és ezzel kapcsolatosan fizetésük rendezéséről.

... tárgyalta egyéb személyi kérdésekről, a Marxizmus-leninizmus Esti Egyetemét végző munkatársakkal, valamint a nyugdíjba vonulókkal kapcsolatos intézkedésekről.

... Révész Ferenc igazgató tájékoztatott arról, hogy a Fővárosi Népművelési Tanács foglalkozott a fővárosi gyermek- és iskolai könyvtárügy kérdéseivel,

... valamint arról, hogy a központi könyvtár új épületének megtervezésére létrejött bizottság a funkcionális tervet október 1-ig előkészíti.

... Szőke Tiborné igazgatóhelyettes és Sávoly Veronika gazdasági igazgatóhelyettes beszámolt a bibliobusz ügyében a Győri Vagongyárban folytatott tárgyalásokról.

Július 30-án döntött az augusztus 13-i igazgatósági tanácsülés napirendjéről.

... jóváhagyta Szőke Tiborné és Sávoly Veronika - szakértői vélemény alapján tett - előterjesztését, a sokszorosító és xerox műhely helyiségével és üzemelésével kapcsolatban,

... döntött a Propaganda Osztályon felmerült problémák elintézési módjáról.

Augusztus 4-én döntött, hogy azokban a szombat-vasárnap üzemelő könyvtárakban, amelyekben augusztusban a szolgáltatás szünetel, a könyvtárosok részére a pótdíj értelemszerűen nem folyósítható. Az ideiglenes szünetelésről az érdekelt könyvtárakat a Munkaügyi Csoport értesíti.

... határozott arról, hogy azok a munkatársak, akik a közelmúltban nyelvvizsgát tettek, nyelvpótlékot kapjanak.

... megbeszélte az Alkotmány ünnepéről való megemlékezés rendjét.

... Révész Ferenc igazgató közölte, hogy az éves gazdasági revízió befejeződött.

A kormány f. évi június 16-i felhívása, valamint a PM 15867/970. I.b.sz. leiratban foglaltak értelmében a FSZEK költségvetéséből 274 ezer forintot az árvizkárok helyreállítására takarítunk meg.

Sávoly Veronika gazdasági igazgatóhelyettes informálta az igazgatóságot a Fővárosi Tanács Népművelési Főosztályáról származó szóbeli értesüléséről, miszerint a Főosztály tervében szereplő "Gazdaságossági vizsgálat a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban" elmarad. Helyette két téma szerepel a közeljövőben: a FSZEK negyedik ötéves terve; a FSZEK gazdasági helyzete és problémái, a költségvetések alakulása.

Augusztus 13-án az Igazgatósági Tanácsülés napirendjén a következő témák szerepeltek: Az ifjúság könyvtári nevelése a kerületi könyvtárakban /írásos előterjesztés alapján/. A szombat-vasárnapi nyitvatartás tapasztalatai /írásos előterjesztés alapján/, Zenei Könyvtárunk tevékenysége és a lipcsei zenei könyvtári kongresszus eseményei /Szalay Ágnes szóbeli beszámolója/. - Információk.

PÁRTHIREK

Julius 11-én a pártvezetőség tagjai Tihanyi László, a VIII. kerületi PB titkára és Ádám Istvánné, a kerületi PB politikai munkatársa jelenlétében beszámoltak két éves munkájukról.

Julius 14-én összevont párt-KISZ taggyűlést tartottunk. A taggyűlésen Vigh Lajosné, KISZ összekötő ismertette az MSZMP Központi Bizottságának az ifjúsággal kapcsolatos határozatát, az ebből adódó feladatunkat és a KISZ alapszervezet tevékenységét. A beszámolót vita követte.

Alapszervezetünk taggyűlése megvitatta és egyhanguan megszavazta Varró Istvánné elvtárs tagfelvételi kérelmét, melyet jóváhagyásra a VIII. kerületi PB-hoz továbbítottunk.

A pártvezetőség augusztus 11-én taggyűlésen számolt be a párttagságnak két éves munkájáról. E taggyűlésen választottuk meg a vezetőségválasztó taggyűlés tisztségviselőit is. A vezetőségválasztásra szeptember 8-án kerül sor.

Szakszervezeti hírek

A Közalkalmazottak Szakszervezete Budapesti Bizottsága keretében megalakult a nőbizottság. Könyvtárunk képviselőjében Vukán Viktória vesz részt munkájukban.

A Közalkalmazottak Szakszervezetének Központi Vezetőségi ülése - amelyre szakszervezeti bizottságunk titkárát, Uray Béla elvtársat is meghívták - jelentést tárgyalt meg a Közalkalmazottak Szakszervezetéhez tartozó nődolgozók politikai, gazdasági, kulturális és szociális helyzetéről, valamint a szakszervezeti mozgalomban kifejtett tevékenységükről. Egy további jelentés a fiatal dolgozók körében végzett hasonló vizsgálódásról számolt be.

A Szakszervezeti Bizottság javaslata alapján az Igazgatóság megváltoztatta a munkaruhák kihordási idejét. A hálózatban dolgozó raktárkezelők körében az eddigi 36 hónap helyett 24 hónapra rövidült a munkaruhák kihordási ideje.

Fel hívjuk dolgozóink figyelmét az 1968. július 18-án hatályba lépett, "A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Munkaügyi Intézkedése" III./12. pont utolsó bekezdésére, amely a közétkeztetés szabályaira vonatkozik. Ennek megfelelően: "A kedvezményes étkezési térítést csak a könyvtár állományába tartozó dolgozók és a könyvtártól nyugdíjazott dolgozók részére lehet biztosítani".

A Szakszervezeti Bizottság július 30-i ülésén Uray Béla tartott tájékoztatót az időszerű feladatokról, majd Forgács Tiborné számolt be a munkamozgalmi bizottság tevékenységéről.

EZ TÖRTÉNT...

Alkotmányunk ünnepe és I. István király születésének ezredik évfordulója alkalmából, augusztus 19-én könyvtárunk központjában ünnepélyt rendeztünk. Az ünnepi beszédet Révész Ferenc igazgató mondta, műsort az Antológia együttes adott. Az ünnepségen került sor első ízben könyvtárunkban a törzsgárda-jelvények és oklevelek kiosztására. Munkatársaink közül 39-en kaptak arany, 58-an ezüst és 89-en bronz fokozatot.

Junius 27-én a Kerületi Könyvtárak Osztálya vezetői tapasztalatcserét rendezett hat könyvtárvezető részére, akiket az utóbbi évben bíztak meg e feladattal. Egészséges vita alakult ki a vezetői szakértelem és magatartás, a kollektiva építése és a példamutatás összefüggéseiről.

A FELNŐTT KÖNYVTÁRAKBAN

A III. kerületi Tanács Végrehajtó Bizottsága helyszíni ülést tartott július 28-án a 21-es Csillaghegyi könyvtárban. Témaként került napirendre: a 21-es könyvtár tevékenységében milyen szerepe van a fiatalokkal, különös tekintettel a fizikai dolgozók gyermekeivel való foglalkozásnak. A VB a könyvtár kollektíváját dicséretben részesítette odaadó hivatásszeretettel végzett munkájáért.

Junius 11-én Szabó Magda írónővel találkoztak a 6-os könyvtár olvasói. A beszélgetés keretében szó esett az írónő Mózes egy huszonkettő, a Katalin utca és a Pilátus c. könyveiről.

A 44-es könyvtárba június 11-én harminc fiatal iratkozott át a gyermekkönyvtárból. Rövid könyv- és könyvtártörténeti előadás után bemutatták nekik a felnőtt könyvtár állományát, katalógusait és bibliográfiáit.

Junius 17-én ugyancsak harmincan iratkoztak a 15-ös gyermekkönyvtárból a 48-as könyvtárba. Itt a könyvtár bemutatása után könyvtárhasználati fejtörő játékokban vettek részt a fiatalok.

A MŰVELŐDÉSI KÖRÖKBEN

A 48-as könyvtár foglalkozásai az elmúlt időszakban:

- Május 20-án komolyzenei estet rendeztek, előadó az egyik klubtag volt.
- Május 21-én a kerületi KISZ-Bizottsággal közös rendezésben könyvismertetést tartottak.
- Május 27-én Szovjet új hullám címmel Nácsa Klára tartott előadást.
- Junius 10-én zenei est keretében Dvorák: Újvilág szimfóniájáról beszélgettek a klubtagok.

- Junius 16-án az Antológia együttes bemutatta "A lét és a cél kalandja" c. műsorát, melyet programbeszélés és komolyzenei vetélkedő követett.

A 6-os könyvtárban májusban megalakult a Középiskolások Klubja a József Attila- és a Kaffka Gimnázium tanulóból, a foglalkozásokat Havas Katalin és Kamarás Istvánné vezetik.

- Május 5-én folyóiratszemlét tartottak a Természet Világa, Univerzum, Uj Irás, Kritika és a Delta c. folyóiratokból.
- Május 26-án Rádics József tartott előadást az utóbbi negyedszázad jelentős drámai alkotásairól.
- Junius 2-án a kiváló költőre, Váci Mihályra emlékeztek, melyet verselemzés követett.
- Junius 9-én és 19-én a nyárra javasolt olvasmányokat beszélték meg a fiatalokkal.
- Junius 12-én Romain Rolland: Colas Breugnon c. művéről beszélgettek.

NYÁR A GYERMEKKÖNYVTÁRAKBAN!

Lapzárta előtt, amikor e sorokat írjuk, még nyár van! A gyermekolvasók közül sokan elutaztak, de vannak olyanok is, akik a nyarat Budapesten töltötték. Számukra egyrészt a kerületi uttörőtáborok biztosították felügyelet mellett a kellemes időtöltést, játékos foglalkozásokat. A nyári uttörőtáborok változatos programjához a gyermekkönyvtárosok is segítséget nyújtanak. Megszerveznek egy-egy foglalkozást, sőt néhányat maguk is vezetnek.

A 29-es könyvtár szervezésében Polgár Judit előadóművész tartott meseórát a XV. kerület uttörőtáborában. Ezt követte a dramatizált mese eljátszása. A gyerekek nagy lelkesedéssel elevenítették meg a János vitéz mese-hőseit.

A soroksári gyermekkönyvtár /Soroksár, Marx Károly u. 122/124./ három alkalommal tartott foglalkozást a táborban. A programban népmese, játék, verstanulás szerepelt. Szász Eta a 44-es, /VIII., Kulich Gyula tér 13./ Bölcskey Erzsébet előadóművész a 12-es könyvtár /X., Fűzér u. 13./ szervezésében a IX. és a X. kerület táboraiban tartott mesedél-előttöt. A 28-as könyvtár /IV., Ujpest Bajcsy Zsilinszki u. 8./ pedig az Uttörőházban szervezett játékdélutánt.

A 37-es könyvtár /II., Török u. 7/9./ két alkalommal, több mint 70 pajtásnak irodalmi fejtebrőjátékot, illetve mesedélutánt rendezett a II. kerület Uttörőházában.

A könyvtárakban tartott nyári rendezvények is lehetőséget nyújtanak hasznos időtöltésre a vakációzó pajtásoknak.

A Móra Kiadó Olvasónapló pályázatán résztvevő uttörők több gyermekkönyvtárban /1, 12, 24, 35, 39-es stb./ rejtvényfejtéssel egybekötött megbeszélést tartottak. Ezek a foglalkozások hozzásegítették őket az olvasónapló eredményesebb megfejtéséhez.

Dramatizált mesedélután rendezett a 36-os könyvtár. /XVII., Rkeresztur, Pesti ut 78./ Halász Ignác A három bokréta c. könyvéből az Egérke c. mesét dolgozták fel. A mesejáték sikerét bizonyítja, hogy háromszori szereposztásban meg kellett ismételni.

Népszerűek a gyermekkönyvtárak ismeretterjesztő kirándulásai is:

Állatkerti sétát szervezett a 3-as /XIII., Lehel u. 7/a./ és a 44-es gyermekkönyvtár. /VIII., Kulich Gyula tér 13./ Ezt megelőzte a kiránduláshoz kapcsolódó könyvek bemutatása.

A 12-es könyvtár /X., Füzér u. 13./ az Uránia Csillagvizsgálóba szervezett látogatást. Az ott kapott tájékoztatás hasznos volt, sokban gyarapította a gyermekek ismereteit.

A Margitsziget nevezetességeit tekintették meg az ujbpesti 28-as könyvtár /IV., Ujbpest Bajcsy Zsilinszky u. 8. / gyermekolvasói. Ezt követte a könyvtárban tartott vetélkedő.

Személyi hírek

Kitüntetések

Szöke Tiborné igazgatóhelyettest az MSZBT megalakulása 25. évfordulója alkalmából jubileumi aranykoszorus jelvényel tüntették ki.

Tiszay Andort, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár nyugalmazott osztályvezetőjét 70. születésnapja alkalmából érdemei elismeréséül a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Munka Érdemrend arany fokozatával tüntette ki. A kitüntetést Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke nyújtotta át.

✽

Molnár József elvtárs augusztus 3-án ünnepelte munkába lépésének 40. évfordulóját.

Kinevezés

Az igazgató 1970. július 1-től Pályi Dénesné (45-ös könyvtár), Kovér Györgyné (29-es könyvtár) és Tongori Imréné (9-es könyvtár) megbízott könyvtárvezetőket munkakörükben véglegesítette.

Uj munkatársaink

Schuster Ilona és Jenni Katalin Központ Feldolgozó Osztály, Farkas Györgyné és Beleznav Dezső a Propaganda Osztály, Szentesi László a Könyvkötészet, Simon Ferenc a Műhely, Vizelyi Gáborné és Gényi Ferencné a Gazdasági Osztály, Plenk Anna a 14-es, Virág Dalma

1970-03, Molnár Irma a 38-as, Bebesi Irén a 27-es, Téri Tiborné a 26-os és Fehérvári Gyözőné a 25-ös könyvtár munkatársai.

Kilépések

Szabó Ivánné a 3-as, Hankó Sándorné a 10-es, Ilosvay Gyuláné a 26-os könyvtár, Enzsöl Mária a Gazdasági Osztály, Illés Zsuzsa és Karvázy Csaba a Központ Olvasószolgálat, Mészáros Gézáné, Galgóczi Imréné és Pozsonyi Katalin a Propaganda Osztály munkatársai.

Berecz György a Propaganda Osztály vezetője és Fejes András fotós. Felmondás az intézet részéről.

Áthelyezések

Oravec Zsuzsát a 27-es könyvtárból a 39-es könyvtárba, Bosnyák Sándort az 1-es könyvtárból a 19-es könyvtárba, Varga Mártát a 14-es könyvtárból a 37-es könyvtárba, Balogh Istvánt a Központból a 4-es könyvtárba, Árvai Gyulánét a Propaganda Osztályról a Gazdasági Osztályra helyezte az igazgató.

Nyugdíjazás

Kelényi Ákosné, a 37-es könyvtár vezetőhelyettese 1970 augusztus 6-án ment nyugdíjba. 1947 óta dolgozott könyvtárunkban. Munkáját a magasfoku kötelességtudat állandó igényével végezte, s ezt az atmoszférát teremtette meg maga körül is. Munkatársai szeretnék, ha még sokáig adna találkozót olvasóinak, akik szeretettel emlegetik "Ilikét". Pogány Zsuzsától, könyvtárunk egyik legrégebbi dolgozójától szeretettel bucsuzunk. 1970 szeptember 1-től nyugdíjba vonul Wallner Károlyné a 40-es könyvtár dolgozója. 1963 óta volt munkatársunk. Kedves, derűs lénye hiányozni fog kollégáinak. Megérdemelt pihenéséhez jó egészséget kívánunk.

Születés

Szeretettel köszöntjük Horváth Évit és kisfiát, Gáborkát. Mindkettőjüknek jó egészséget és sok boldogságot kívánunk!

TARTALOMJEGYZÉK

Napirenden: az ifjúság ügye	Bátki Anna - Havas Katalin	1
KISZ szervezetünk irodalmi együtteséről	Karvázy Csaba	4
A közművelődési lapok országos értekezlete	Dobos Piroska	6
Évfordulók előtt	Lakos Katalin	7
A központi olvasószolgálatunkról	Zimonyi Emerika - Remete László	9
"3/4 tömör" raktározás	Remete László	13
"Rendkívül fontos a kulturált stílus"	Gáliczky Éva	15
A vidéki gyermekkönyvtáros továbbképzésekről	Hargitai Nándorné - Jancsovics Klára	17
Általános felülvizsgálat öt könyvtárban	Dobos Piroska	19
Reflektorfényben a folyóiratszerkesztés	B.Bartha Ilona - H.Drechsler Ágnes	21
Soron lévő feladat	Gál Györgyné	24
"Tanuló" Könyvtárosok	Kopré Judit	25
Egy vita margójára	Benkő Attiláné	27
Előzetes	Kerületi Könyvtárak Osztálya	28
Cseh és szlovák irodalom népszerűsítése a 40-es könyvtárban	40-es könyvtár munkatársai	28
Az újjáalakított 28-as könyvtár	Kovács Csilla	29
Állományellenőrzés a 10-es gyermekkönyvtárban	Kerekes Pálné	30
Új kiadvány: Memento Hiroshima	- s - n	31
Könyvajánlás nagy-nagy kényelem-szeretettel	Maruszkai József	32
Címleirási szabvány revíziójáról	Hajdu Miklósné	33
A Társadalombiztosítási Tanács munkájáról	Zsukovszki Erviné	34
Igazgatósági ülések		36
Párthírek		37
Szakszervezeti hírek		37
Ez történt...		38
Személyi hírek		40

Felelős kiadó a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár igazgatója

Készült a FSZEK sokszorosítójában

Engedélyszám: III/P/21/300/968

Szerkesztőbizottság: Bárány Éva, Dobos Piroska, dr. Ecsedy Andorné,
Farkas Józsefné, Gáliczky Éva, Márfy István és Sándor Ottóné

Felelős szerkesztő: Vasyári István

Főszerkesztő: Szóke Tiborné

Terjedelem: 6.4 A/5 tv

Táskaszám: 70/30

Példányszám: 400